పెద్ద కథ:

మరమేకులు, చీరమడతలు

శ్రీ బుచ్చిబాబు

ఏరకమైన ఉద్రేకమూ కనబర్చకుండా అప్రియమైన వార్త చెప్పే గుండె నిబ్బరం గలవారు కొద్దిమందే ఉంటారు. ఆకొద్ది మందిలో గంగాధరం వొకడు మధ్యాహ్నం రెండు దాటింది టేబిల్ మీద బెల్ నొక్కాడు. నౌకర్ కోటయ్యని వెళ్ళి మాధవిని తీసుకు రమ్మన్నాడు పదినిమిషల్లో మాధవి వొచ్చి బల్లముందు నిలబడింది. అదిపెద్దబల్ల. వ్రాత పరికరాలు, నియాన్ బల్బ్‌లైట్, బ్లాటర్, కాలెండర్, వెల్, చుట్టల సంచి, అగ్గిపెట్టె,అవీ వున్నాయి పక్కన వాష్‌బేసిన్, సోప్, టవెల్, గుండ్రటి అద్దం—ముందు నాలుగైదు రెక్సిన్ తొడుగు కుర్చీలు,వాటి వెనక సోఫాస్యూట్, మధ్యన,బొమ్మలు అతికించిన స్క్రీన్, గోడని, అమ్మకాల వయనం చూపే, గ్రాఫ్ చిత్రాలు —

ఆ గదిని ఇదే రెండోమారు చూడటం మాధవి పదినెలల క్రితం ఉద్యోగం ఇచ్చిన రోజు చూసింది మళ్ళా ఇదే చూడటం మొదటిసారి, ఆమె గదిలో వొస్తువుల్ని సరిగ్గా చూడలేదు కంపెని యజమాని గంగాధరంగార్ని కూడా ఆమె ఎప్పుడూ, పరిక్షగా చూడ లేదు ఎత్తునుదురు, ఎగదువ్విన క్రాపింగ్—ఎన్నో వెండ్రుకలు లేవు—కాస్తంత భీకరంగా అగుపడే మీసం, చుట్టకీ, తాంబూలానికి డాగుపడ్డ వంకర పళ్ళవరస, గుండ్రటి చెక్కిళ్ళు, గడ్డం, పాతబడ్డ రాగి చెంబు రంగు—మాసిన ఖద్దరుకోటు—అదీ గంగాధరంగారి వైఖరి ఆమెని ఎప్పుడూ పిలవలేదు, గంగాధరంగారు ఎందుకోనని ఆశ్చర్యపడుతూ, ఆతృత కనబరుస్తూ చేతిగుప్పెట్లు బిగించి, ప్రశ్నార్ధకంగా చూసింది

వ్రాత నిలిపి ఆమెకేసి చూసి

"ఇంక నువ్వు రేపటి నుంచి పనిలోకి రానక్కర్లేదు" అన్నాడు గంగాధరం

మాధవి మొహం ఎఱ్ఱబడింది—రక్తం చిందరవందరగా కదిలి కాబోలు, రెండుమూడు రంగుల ఛాయలు ఆమె బుగ్గల మీద కదుల్తున్నాయి. పైన పంకా తిరుగుతున్నా, చెమట బిందువులు నుదిటిమీదికి తోసుకొస్తున్నాయి తటపటాయించింది

"ఎందుకండి?" అనగలిగింది తన కంఠం బొంగురుపోయి, తనకే వింతగా తోచింది.

"ఎందుకో నీకే తెలుసు"

అని గంగాధరం బెల్ నొక్కాడు నౌకర్ కోటయ్య రాగానే

"ఈమెని కాషియర్ దగ్గరకు తీసుకు వెళ్ళి, ఇవ్వాళవరకూ రావల్సింది లెక్కచూసి ఈమెకు ఇచ్చి పంప మను" అని, బల్లమీది కాగితాలు చూసుకుంటున్నాడు మాధవికి ఏమనాలో, ఏంచెయ్యాలో తెల్సిందికాదు. ఏడుపుని ఆపుగోగల నిబ్బరం తెచ్చుకుంది ఎల్లానో ఆవేదన సూచించే ధ్వనులొస్తున్నాయి, ఆమె కంఠం నుండి.

"మధ్యాహ్నం రెండు దాటాక అవుతే, ఇవాళ జీతం కూడా పూర్తిగా ముడుతుంది అందుకే ఇప్పుడు పిలిపించా" అన్నాడు. ఏమనాలో తెలియదు మాధవికి మళ్ళా ఆ ప్రశ్నే,'—ఎందుకండి'—అని అడుగుదామనుకుంది క్షణం క్రితం తెచ్చుకున్న గుండె నిబ్బరం ఇప్పుడు సడలిపోయింది ప్రశ్నలెందుకు? 'నమస్కారం' అని గది లోంచి వెళ్ళిపోయింది మాధవి. ఆమె గది దాటాక ఆయన ఏవిధమైన వీడ్కోలు మాటన్నాడో ఆమెకి వినబడలేదు

ఆ నాటివరకూ రావల్సిన డబ్బు తీసుకుని, రోడ్డు మీది కొచ్చింది రిక్షాలు కనబడ్డంలేదు జట్కాబండి మాటాడుకుని, తన గదికి చేరుకుంది తొందరగా చెవి, తాళంలోకి పోనిచ్చి తిప్పింది. తాళం చటుక్కున రావడంలేదు మళ్ళామళ్ళా తిప్పింది రావడం లేదు ఈ చెవికాదు మరొకటి. ఏదీ కనబడదేం? ఆఫీసులో డ్రాయర్‌లో దిగవిడిచి వుండాలి ఈచెవి,ఆఫీసు డ్రాయర్‌ది కాబోలు. రెండూ వొకరకం తాళాలే మళ్ళా తిప్పింది రావడంలేదు బండి వాణ్ణిపిల్చి, తాళం చూడమంది. వాడు మేకుతో కొట్టి ఇట్టే తీసేశాడు తలుపులు ముయ్యకుండానే, హోలు వెనక గదిలో మంచం మీద వాలిపోయి, దిండులో మొహం దాచుకుని ఏడవడం సాగించింది మాధవి

ఎవరో ముందు గదిలో మెదిలినట్లైంది. రంజిత్ ఏమో అనుకుంది ఓదార్చడాని కొచ్చాడా? లేచి చూసింది; ఎవ్వరూలేరు. టీ పెట్టుగుంది దీనికి కారణం రంజిత్ అనిపిస్తుంది రంజిత్ గంగాధరంగారి చెల్లెలి కొడుకు బి ఎ ఫేలయ్యాడు తన కంపెనీ లోనే ఉద్యోగమిచ్చాడు మేనల్లుడికి మళా గంగాధరం అంత మంచి వాడు లేడని చెపుగుంటారు. నిప్పులాంటివాడుట. శీలం గలవాడుట.

ఏ పనివాడూ, నిమిషం ఆలస్యంగా రావడానికిలేదు. నిమిషం ముందుగా వెళ్ళడానికి వీల్లేదు. డబ్బు విషయంలో నిక్కచ్చిగలవాడు. ఏమాత్రం తప్పిదం జరిగినా, ఉద్యోగంలోంచి తీసెయ్యడమే. తన అన్న హరికృష్ణని, తీసేశాడు, రెండుమూడొందల లెక్కల కాగితాలు తారుమారైనాయి. ముందు సర్దుకోవొచ్చుననుకుని, అన్న కక్కూర్తిపడ్డాడు. గంగాధరంకి తెలిసింది. నేరం వొప్పేసుకుని, డబ్బు కొద్దిరోజుల్లో సర్దుబాటు చేసేస్తానన్నాడు. ఆయన వొప్పుగోలేదు. అన్న మతిపోయింది. శ్రీనగర్‌కి వెళ్ళిపోయ్యాడు. శాలువాలు, తివాసీలు తయారీకి నమూనాలు, డిజైన్లు వేసిస్తాడు. నాలుగైదేళ్ళ క్రితం గోదావరి వరదల్లో, తమ ఇల్లు కూలి, సర్వమూ గంగపాలైనప్పటి నుండీ అందరి మతులూ పోయినాయి. నగలు డబ్బు అన్నీ గంగపాలే. అమ్మా, నాన్నా, ఏనాడో వెళ్ళిపోయ్యారు. తను, అన్న, పినతల్లి ఆమె కొడుకూ మిగిలారు. ఫిఫ్త్‌ఫారమ్ చదువు నిల్చిపోయింది. ఉద్యోగం చూసుగోమన్నారు. టైపు నేర్చుకోమన్నారు. ఆరుమాసాలు అభ్యాసమయ్యాక, ఎల్లాగో పరీక్షపాసైంది. ఏడాది జరిగిన యత్నాలు ఫలించి, పదినెల్ల క్రితం గంగాధరంగారి కంపెనీలో ఉద్యోగం దొరికింది. తను చేరిన, రెండునెలలకే, అన్న ఉద్యోగం వూడింది. ఇప్పుడు తనది.

దీనికి కారణం నీకే తెలుసునన్నాడు గంగాధరం. కారణం, అతని మేనల్లుడు రంజిత్. తనంటే ఎంతో ఇష్టం. రోజూ పలకరిస్తాడు. షేక్‌హాండ్ ఇవ్వడం, ఆధునిక పద్ధతంటూ చెయ్యి కలుపుతాడు, కాస్త గట్టిగా నొక్కడంతో, మొన్న గాజు పుటుక్కుమంది. వారం, వారం, తనకేదో కొనిస్తూ వుంటాడు. ఫ్లాస్క్, హాండ్‌బాగ్, లోషన్‌బుడ్లు, జేబురుమాళ్ళు—ఇట్లాంటివి. ఉత్తరాలు వ్రాయుమని చంపుకుతింటాడు. ఒకే ఆఫీసులో పనిచేస్తూ, రోజూ కనబడేవారికి ఉత్తరాల అవసరం ఏముంటుంది? ఇంగ్లీషు నవల్స్ ఇచ్చి చదవమంటాడు. తనకి ఇంగ్లీషు అంత బాగారాదు. పుస్తకాలు చదివి ఆనందించగల శక్తిలేదని అతనికి తెలియదు. అదేదో మేరీ కోరెల్లి వ్రాసిన వొక నవల తెచ్చి ఇచ్చాడు. దాని నడుమ పెద్ద ఉత్తరం వ్రాశాడు. ఫలానా చోట సాయంత్రం ఏడింటికి కలవమన్నాడు. తనకా ధైర్యంలేదు. ఉత్తరాలల్లోగాని, మాటల్లోగాని పెండ్లి ప్రస్తావనలేదు. అతన్ని పెండ్లి చేసుకోడం, ఆమెకి ఇష్టమే. జవాబు వ్రాయకపోతే చచ్చిపోతానన్నాడు. జాలేసింది. వ్రాసింది. నాలుగు వాక్యాలు. ఇంకెప్పుడూ ఇట్లాంటివి వ్రాయవద్దని. పాఠశాలలో చదువుకునే రోజుల్లో—నాలుగేండ్ల క్రితం—పోకిరీపిల్లలు ఎందరో ఇట్లాంటి ఉత్తరాలు వ్రాసేవారు. అనాడూ వొకరిద్దరికి, ఇట్లాంటి సమాధానమే యిచ్చింది మాధవి. ఆమె పేరు గోడల మీద వ్రాసేవారు. బల్లల మీద చెక్కేవారు. రోడ్డు మీద వెడుతుంటే, కేకలు, ఈలలు—ఇవన్నీ ఎరుగును.

ఇందుకు కారణం, తను రంజిత్‌కి వ్రాసిన జాబు సంగతి గంగాధరంకి తెలిసుండాలి. తెలిస్తే, ఆయన మేనల్లుణ్ణి మందలించి చర్య తీసుకుని వుండాల్సింది. అట్లా చెయ్యక, తన మీద చర్య తీసుకున్నాడు. వాళ్ళా అందరూ ఆయన్ని నిప్పులాంటి వాడంటారు. తనపట్ల మోజు కనబరుస్తున్న వ్యక్తి రంజిత్ వక్కడేకాడని కంపెనీలో తనతో పనిచేసే వారిలో యింకా ఎందరో వున్నారని మాధవికి తెలుసు. తను ఆఫీసుకి రాగానే ఏదో వంకని తన గదిలోకి వచ్చి చూసిపోతూ వుంటారు, రాజారావు, చలమయ్య, రంగస్వామి. మధ్యాహ్నం టీకి రమ్మని కాంటీన్‌కి తీసుకువెడుతూ వుంటారు. తనని బిల్లు యివ్వనివ్వరు. సాయంత్రం వెళ్ళేటప్పుడు వక్కక్షణం తన కంటే ముందుగానే వెళ్ళి గేటు దగ్గర కాచుకుని తనతో కొంత వరకూ నడుస్తూ తనకి రిక్షా మాట్లాడిపెట్టి పంపుతూ వుంటారు. ఎలా కనుక్కున్నాడో రంజిత్ తన గది ఎక్కడ వుందో కనుక్కుని ఆదివారం సాయంత్రం రోడ్డు మీద యింటి ముందు పచార్లు చేస్తూ వుంటాడు. తను కిటికీలోంచి చూసి నవ్వుకునేది. ఒకరోజు చొరవ చేసుకుని గదిలోకి వచ్చాడు. పిన్ని ఎదురైంది. తను యింట్లో లేనని పంపించి వేసింది. తనతో కలిసి సినిమాకి రమ్మన్నాడు రాకపోతే చచ్చిపోతానన్నాడు. అలా అంటూ వుంటాడు. మర్నాడు ఆఫీసులో ప్రత్యక్షం. ఇప్పుడు పిన్ని వుంటే ఎంత బాగుండును. అబ్బాయికి సుస్తీ చేసిందంటే వెళ్ళింది. తనూ అక్కడికి వెళ్ళాలి. లేచి ముందు గదిలోకి వచ్చింది. వీధి తలుపు జారవేసింది. కిటికీ తలుపు సందులోంచి పోస్టువాడు దూర్చిన ఉత్తరం క్రిందపడి వుంది. ఆత్రుతతో కవరు చించి చదివింది. అన్న హరికృష్ణ శ్రీనగర్ నుంచి వ్రాసిన కవరు అది. ఎనిమిది రోజుల క్రితం వ్రాస్తే, యిప్పుడు వచ్చింది. తను పనిచేస్తున్న పరిశ్రమ రోజురోజుకీ అభివృద్ధి చెందుతూ మంచి లాభాలు వస్తున్నాయిట. ఎందరెందరో అమెరికన్లు తివాసీలు, శాలువాలు కొనుక్కుపోతున్నారుట. వేరే మనియార్డరు పంపించాడుట. తృప్తితో నిట్టూర్చింది మాధవి. తనూ అన్నయ్య రెండేళ్ళ క్రితం తీయించుకొన్న ఫోటోని గోడ మీంచి తీసి చూసుకుంది. అన్నయ్యవి పెద్ద కనుబొమ్మలు. దువ్వెనకి లొంగని వంకీల జుట్టు. పొడుగ్గా వున్న నాజూకైన ముక్కు. అద్దంలో తన ముఖం చూసుకుంది. తనవి అంత పెద్ద కళ్ళుకావు. అన్నయ్య కంటె తన రంగు వకఛాయ ఎక్కువ. నీడలో తేలియాడుతుంటే పడవ తెరచాప దించేసినట్లు దిగులుని లోనికి నెట్టివేసి, నవ్వుతూ పళ్ళవరస చూసుకుంది. చిగుళ్ళు కొంచెం కనిపిస్తాయి. అమ్మవి అంతేట. తన కది యిష్టంలేదు. అవి కనపడేటట్లు నవ్వమంటూంటాడు రంజిత్. తనలో ఏదో ఆకర్షణ వున్నట్లు ఆఫీసులో వారి ప్రవర్తనవల్ల తాను గ్రహించినా అద్దంలో చూసుకుంటే ఆ ఆకర్షణ ఎందులో వుందో తనకి అర్థంకాదు. ఏమిటో!

తాను దిగులుపడవలసిన యీ ఘడియలో తన ఆకర్షణని వితర్కించుకోవటం సమంజసంగా తోచదు.

చటుక్కున వొక భావం స్ఫురించింది మాధవికి. సిమెంటు రంగు చీర మడతలన్నీ క్రమంగా తిన్నగా జారినట్లు కుచ్చిళ్ళు పోసి తెల్లసిల్కు జాకట్టు వేసుకుని జడ మెలితిప్పి, మెడవెనక ముడి వేసి చేతిలో బాగ్ తీసుకొని బయటకు వచ్చి తలుపు తాళం వేసింది. కాని ఆతాళం సరిగ్గా పడటంలేదు. మళ్లా లోపలికొచ్చి ట్రంకుకి వేసిన పాతతాళం వేసి రోడ్డు మీద కొచ్చి రిక్షాలో బయలు దేరింది. చేతిలో హాండ్‌బాగ్ ఎందుకు? అలవాటు కాబోలు. నవ్వు కుంది. పోస్టాఫీసు ముందు రిక్షాని నిలిపి రవిప్రకాశంగారి యిల్లు ఎక్కడో కనుక్కుని అక్కడికి పోనీయమంది రిక్షావాడిని. బంగళా ముందు నిలిచింది రిక్షా. ముందు గేటు, చుట్టూ గోడ, వెనక పూలమొక్కలు. గేటు తోసుకుని లోపలికి వెళ్లగానే 'భౌయ్'మంటూ వక ఎత్తుకుక్క మీద పడబోతూ వుంటే తోటమాలి వారించాడు. తను ముందు గదిలోకి వెళ్లింది. "అమ్మగారి కోసరమా" అది తోటమాలి కంఠం. ఈలోగానే అమ్మగారు బయటికి వచ్చింది ఆమెది ఎత్తైన విగ్రహం. దేనినో చూచి బెదిరిపోతున్నట్టు కలవర పడే కళ్ళు.. అక్కడక్కడ నెరసిన వెంట్రుకలు. వోపికలేక జెడ సరిదిద్దుకోక వొదిలేసిన ఆ పొట్టి వెంట్రుకలు మెడచుట్టూ తిరిగి భుజాల ముందు పడి పూనకం వచ్చిన స్త్రీని స్మరింప చేసే ఆకృతి ఎవరూ ఎవరి కోసం అన్నట్లు కనుబొమ్మలు చిట్లించింది ఆమె.

"రవిగా రున్నారా అండి" అంది మాధవి.

"లేరు"

కాస్సేపు నిశ్శబ్దం.

"ఎవరి తాలూకు నువ్వు?"

నిశ్శబ్దం.

"ఎప్పుడు వస్తారండి?"

"నువ్వు ఎవరివో చెప్పావుకాదు." -హాలులో గోడ గడియారం కేసి చూసింది మాధవి. పావుతక్కువ ఐదు అయ్యింది.

"నేను మాధవినండి"

"గురునాథం మాధవివా" ఆమె అలా అనడం మాధవికి నచ్చ లేదు. తన అసంతృప్తిని ప్రకటించే ధైర్యం ఆమెకు లేదు.

"అవునండి వారికంపెనిలో........"

"కంపెనీ పనంతాపూర్తయ్యాక ఐదు తర్వాత కాని యిళ్లకి రారని నీకు తెలియదూ? అయినా ఏం పనో నాకు చెప్పు." బయట కుక్క మొరుగు వినబడుతోంది. తోటమాలి నీళ్ళు పెడుతున్న చప్పుడు వినబడుతూంది.

వ్యవసాయాభివృద్ధికి, భవనములకు, లాడ్జింగులకు, గార్డన్‌లకు, గృహములకు మంచి సాధనము.

టెక్స్‌మో మోటార్లు, పంపులు & మోనోబ్లాకు సెట్లు

TEXMO

IS: 325

3. ఫేసు మోటారు పంపు సెట్లు

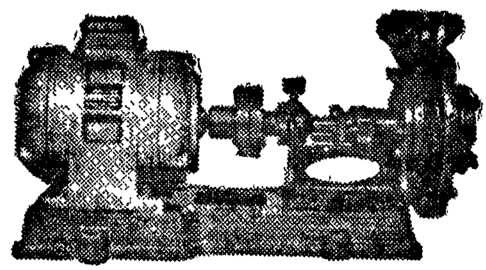

1 H. P. నుంచి 15 H. P. వరకు
మా వద్ద లభించును.

ప్రత్యేకంగా మాచే (కోయంబత్తూరులో) తయారుకాబడినవి. ప్రభుత్వం వారిచే శ్రేష్టమైనదను యోగ్యతాపత్రమును (సర్టిఫికేటు) పొందినవి.

ఒక సంవత్సరం గ్యారంటీ— చిరకాల సేవ
స్వల్ప ధర — ఫలితం ఎక్కువ
* పనితనములో, మన్నికలో శ్రేష్ఠమైనవి
* తక్కువ కరెంటు ఖర్చుతో ఎక్కువపని చేయగలవి

ఫోన్ : 2347 గ్రామ్సు · TEXMOTOR

టెక్స్‌మో ఇండస్ట్రీస్,
పార్కు రోడ్ : : విజయవాడ—1.

హెడ్ ఆఫీసు & వర్క్సు,
కోయంబత్తూరు—2.
(ద. ఇండియా)

—: బ్రాంచీలు :—
మద్రాసు, సేలం, తిరిచ్చినాపల్లి, మధురై.
మరియు
ఇండియా అంతట ఏజంట్లు కలరు.

"వారిని తరువాత కలుసుకుంటాలెండి" అని గబగబ గేటు దగ్గరకు నడిచింది మాధవి. కుక్కని పట్టుకోమంది తోటమాలిని. గేటు దగ్గిరగామూసి వీధి చివర రిక్షా ఎక్కి తన గదికి చేరుకునే టప్పటికి ఐదున్నర కావస్తోంది. స్నానానికి వేన్నీళ్లు పెట్టుకుంది. పది నిముషాలలో స్నానంపూర్తి చేసుకుని పినతల్లిది పసుపు పచ్చ పట్టుచీర ధరించి జడ అల్లుకుంటూ ముందు గదిలో మంచం మీద కూర్చుంది. పైకి లేచిన మంచం కోడుపై తల ఆనించి జడ క్రిందకి జారుతూ వుండగా విశ్రమించింది మాధవి ఐదు, పది నిముషాలలో ఆరు దాటిపోయి వుండాలి. పెరట్లో చివరి కిరణాలు వదిలిపోయి చీకటి నీడలని దిగవిడిచాయి. చెట్ల ఆకుల రంగు కరిగిపోతూంది. కిటికీలోంచి పశ్చిమ ఆకాశం చిరిగిన ఎర్రజండా ముక్కవలె ముడుచుకుపోతోంది. గుమ్మం అవతల ఏదో అలజడి అయి మాధవి చటుక్కున లేచి కూర్చుంది. తప్పకుండా రంజితే. తలుపు తీసి చూసింది. తలుపు ప్రక్క నిలబడ్డ వ్యక్తి రంజిత్ కాడు. "నువ్వేగా మాధవివి?" అన్నాడాయన. మరో రెండడుగులు ముందుకి వేసాడు. "నువ్వు నన్ను ఎరగవేమో. నేను రవిప్రకాశంని" అన్నాడాయన.

కాస్తంత భయంతో వొకడుగు వెనక్కి వేసింది మాధవి. ఏవో చాలా చెప్పుకోవాలి ఆయనతో. కాని ఏది ముందుఅనాలో ఏదివెనకఅనాలో తేల్చుకోలేక, ఏమీ అనలేకపోతూంది.

"ఇందాక విన్నాను. గంగాధరం తీసేశాడుటగా.వినగానే వచ్చాను. తిన్నగా కంపెనీనుండి. మా కంపెనీలో ఉండటానికి అభ్యంతరం లేక పోతే రేపుదయం పదకొండుకిరా, కంపెనీకి" అని రవిప్రకాశం గబగబ వీధిలోకెళ్లి కార్లో ఎక్కాడు. ఆ కార్లో ఇంకా ఎవరెవరో ఉన్నారు. మాధవి వీధిగుమ్మం దాటగానే కారు వెళ్లిపోయింది.అందులో ధ్వనులు, వీధిలో దుమ్ము, సంధ్యలో ఊదా—అన్నీ తనని చుట్టుముట్టాయి. లోపలికొచ్చేసింది మాధవి.

పనిమనిషి గంగమ్మ వొచ్చింది. రాత్రి, సాయంగా పడు కుంటుంది. ఆ రాత్రి మాధవికి నిద్రపట్టలేదు తనమీద తనకి కోపం వచ్చింది. రవిప్రకాశంగార్ని లోపలికొచ్చి కూర్చోమనలేదు. మర్యాద చేయలేదు. కృతజ్ఞత వెలిబుచ్చలేదు. తను ఉద్యోగంకోసరం ఏ రవి ప్రకాశంని వెతుక్కుంటూ, వెళ్లిందో అతనే, స్వయంగా తనింటి కొచ్చి, ఉద్యోగం ఇస్తానంటే, లోపలికొచ్చి కూర్చోండి అనైనా అన లేదు తను.

రవి ప్రకాశం, ఆ ఊళ్లోనే, మరో కంపెనీకి మేనేజింగ్ డైరెక్టర్. అమెరికాలో, కంపెనీల నిర్వహణలో శిక్షణపొంది, రెండేళ్లు ఉత్తర హిందూస్తానం కంపెనీలలో పనిచేసి, ఇక్కడ, కంపెనీ డైరెక్టర్గా ఏణ్ణర్థంక్రితం చేరి పని చేస్తున్నాడు ఆయన్ని గురించి వింత వింతగా చెప్పుగుంటూరు. ఆయన్ని గురించి చాలా విన్నా, ఆయన్ని చూడ్డం పడలేదు. రెండు కంపెనీలు ఉమ్మడిగా సమకూర్చుకోవల్సిన వ్యవహార సదుపాయాలున్నాయి; ఇచ్చి పుచ్చు కోవడాలున్నాయి. రవిగారు, గంగాధరం కంపెనీకి చాలామార్లు వొచ్చాడు. వొచ్చినట్లు తెలియగానే తాను, ఆయన్ని చూడ్డానికి బైట కొచ్చేది—ఇప్పుడే వెళ్లిపొయ్యాడు అనేవారు. ఆయన రావ డమేగాని, గంగాధరం వారి కంపెనీకి వెళ్లినట్లు చెప్పుగోరు. రవి నెల జీతం తీసుకునే ఉద్యోగికాని, కంపెనీ వ్యవహారాల నిర్వహణలో ఆయన ప్రతిపత్తిలేదు. ఉద్యోగాలివ్వడం, తీసెయ్యడంలో, సలహా ఇవ్వగలడుకాని, దాన్ని ఆచరణలోకి తెచ్చే అధికారం ఆయనకిలేదు. గంగాధరం అల్లాకాదు. అతను కంపెనీలో యజమాని. భాగస్వామి కూడా. అతనికి అధికారాలెన్నో వున్నాయి. ఎంతో పలుకుబడి, ప్రతిష్ఠ కలవాడు. ఇతర కంపెనీల వ్యవహారాలలోకూడా జోక్యం చేసుగుని, కొన్ని పనులు చేయించుకోగల ప్రజ్ఞ గలవాడు.

యాజమాన్యాన్నీ, మెంబర్లనీ, భాగస్వాముల్నీ సంప్రదించకుండానే, 'రా ఉద్యోగం ఇస్తా' అని ఎల్లా అనగలిగాడో రవి ప్రకాశం—ఈ కిటుకులు, తికమకలు, తనకి అర్థంకావు.

మొర్నాడు పదకొండుగంటలకే, మాధవి, రవిగారి కంపెనీ కెళ్లింది. శుభ్రమైన దుస్తులు ధరించింది. శ్రద్ధగా జుట్టు అమర్చుకుంది. సన్నటి నడుం చుట్టూ, చీర మడతలు తిన్నగా జారు తున్నాయి. ఆ మడతలు, కలిసిపోక, అల్లా తిన్నగా నిలబడ్డం ఆమె కిష్టం. అద్దంలో చూసుగుని 'బాగానే ఉన్నాను' అనుకుంది.

రవిప్రకాశంగారి గదిలో కెళ్లడానికి, అనువైన దుస్తులు, వేషం నిన్న ఆయన్ని ఆ చీకటిలో సరిగ్గా చూడనేలేదు. ఆయన పెద్దవాడిలాగే కనిపించాడు. మీసాలున్నాయా? పాపిటతీసిన క్రాపింగా? ఎగదువ్వా,? పాంట్, బుష్కోట్—జ్ఞాపకం. చామన చాయ. నవ్వు మొహం. ఎందుకు—పది నిమిషాల్లో ఆయన్ని చూడబోతోందిగా. ఎవరో ఒకాయ నొచ్చి 'నాతోరండి' అన్నాడు. వరండాదాటి, బైటకొచ్చి, మరో రేకుషెడ్లోంచివెళ్లి, అవతల వైపు ఆఫీసుకి వెళ్లారు. మూలగదిలో ఒకాయన లేచి బల్ల మీద కూర్చోమని మందహాసం చేశాడు టైప్ కాగితం ఒక టిచ్చాడు. మరో కాగితంపై సంతకం పెట్టమన్నాడు గంగాధరం కంపెనీలో, తన జీతం తొంభై. ఇక్కడ నూటపాతిక. సంతోషంతో సంతకం పెట్టింది.

"రవిగార్ని చూడనక్కరలేదా?" అని అడిగింది. అక్కర్లే దన్నట్లుగా తలపంకించి, నవ్వి, నౌకర్ని వొప్పగించి, రేకుషెడ్ వెనకవున్న నాలుగు గదులలో ఒకదాంట్లోకి తీసుకెళ్లి, బల్ల, కుర్చీ చూపి—ఇదే తను పనిచేసే చోటు—అని చెప్పి, ఏమన్నా కావాల్సి వొస్తే, అడగండి, చేస్తానని, ఆ వ్యక్తి వెళ్లిపొయ్యాడు.

మధ్యాహ్నం పనివాళ్ళంతా టీకి బైలుదేరారు. దూరంగా షెడ్డులో కాంటీన్‌లో టీ దొరుకుతుంది. ప్రతిఒక్కరూ, ఒక కప్పులాంటిది తీసుకు వెడుతున్నారు. మాధవికి ఇది నచ్చలేదు తనని ఎవ్వరూ రమ్మనలేదు. ఇంతలో నౌకరొచ్చాడు. రెండు కాగితాలిచ్చి, 'అయ్యగారు ఇవి టైపుచేసి పంపమన్నారండి' అన్నాడు. టీ విషయం తరవాత చూద్దామనుకుని, ఆ రెండు కాగితాలు టైపు చేసింది. నౌకరుకోసం అటూ ఇటూ చూసింది. మరోనౌకరు కనబడ్డాడు 'అయ్యగారి రూమ్ ఎక్కడ?' అని అడిగింది. వాడు ఆమెని రవిప్రకాశం గదికి తీసుకువెళ్లాడు.

'కమిన్' అన్నాడాయన.

వెళ్లింది

'అట్నా కూర్చో, పేపర్స్ నువ్వు తేనక్కర్లేదు. ప్యూన్‌తో పంపితే సరిపోనుగా'' అన్నాడు. తెల్ల బుష్‌కోట్ — పక్కపాపిడి, వొంకీలజుట్టు, కాస్తంత పొట్టిముక్కు, పై పెదవిసన్నం, అడుగుది గుండ్రంగా, పెద్దగా కనబడింది ముక్కుకి నోరుకీ కాస్తంత దూరం—నవ్వు మొహం, మంచి పళ్ళవరస, పై వరసలో ఒకటి మాత్రం కొంచం వెనకగావుంది సన్నటి పొడుగాటి వేళ్ళు—వెడల్పాటి అరచెయ్యి ఆర్చ్‌లా తీర్చిదిద్దిన కనుబొమ్మలు—మధ్య కొంత లోతుగాదిగి, పైనా, కిందా చదరంగా వొంపు తిరిగిన విశాలమైన నుదురు. ఆ లోతులో రెండు గీట్లు. వయస్సు నలభై పైమాటే.

"ఏవీ కాగితాలు" అని ఆమెవద్దనుండి కాగితాలు తీసుకుని చదువుతున్నాడు నౌకరొచ్చి, రెండు కప్పుల్లో టీ సిద్ధంచేసి, ఆమెముందు ఒకటుంచాడు.

మరో ప్లేట్లో బిస్కట్స్, సాండ్విచ్ పెట్టి ఆమెముందు వుంచాడు.

కాగితం చదవడం పూర్తిచేసి, చిన్నగానవ్వాడు రవి

"చాలా తప్పులున్నాయి కాదండీ"అంది మాధవి. ఆమెని పరీక్షగా చూస్తున్నాడు రవి.

"నాకు ఇంగ్లీషు బాగా రాదు"

"ఇక్కడ మిసెస్ జాకబ్‌వుంది. మధ్యాహ్నం ఒక గంట ఆమె దగ్గర నేర్చుకోరాదు మరిచాను టైప్ స్పేసింగ్ బాగానేవుంది. ..దగ్గరలో— ఒక టైప్ ఇన్‌స్టిట్యూట్‌వుంది సాయంత్రం అక్కడ ఒక గంట ట్రైనింగ్ఐతే- స్పీడ్ ఇట్టే పికప్ చేస్తావు.. ..ఏం ....?" అని నవ్వుతున్నాడు.

"ఉ—కానీ." అన్నాడు, కప్పుకేసి చూపుతూ భయపడుతూ తింటోంది. టీ సాసర్‌లోపోసి త్రాగుతోంది. తొణికి కొంత చీరమీద పడింది.

స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ హైదరాబాద్.

ఎక్కువ కాలానికి అధిక వడ్డీ!

వడ్డీ యిప్పుడు ఎక్కువ రేట్లలో యివ్వబడుతుంది. టైమ్ డిపాజిట్లలో మీ డబ్బును డిపాజిట్‌చేసి, వడ్డీ క్రమంగా అభివృద్ధి అగుటను గమనించండి.

క్రొత్త వడ్డీ రేట్లు:

సేవింగ్స్ బ్యాంక్ అకౌంట్లు: 4%

ఫిక్సెడ్ డిపాజిట్లు

12 నెలలు అంతకు పైగా

24 నెలలకు లోపున : 6-1/8%

60 నెలలకు అంతకు పైగా : 7-1/8%

పూర్తి వడ్డీరేట్లు పట్టికకు బ్యాంకుయొక్క 108 బ్రాంచీలలో ఏ బ్రాంచితోనైనా సంప్రదించండి.

"అయ్యో" అంది మాధవి.

"చీర పాడవదూ మరి!"

మాధవి లేచింది. సాసర్ బల్లమీదపెట్టి, అందులో కప్పు వంకరగా నిలబెట్టింది. రవిప్రకాశంనవ్వి, దాన్ని సరిగ్గా నుంచో బెట్టాడు. లేచి నిలబడ్డాడు. "మరి నీ పని చూసుగో." అన్నాడు ఆమె వెళ్లబోతూంటె, "ఇదిగో కర్చీఫ్ కుర్చీలో విడిచేశావ్" అన్నాడు. రుమాలు తీసుకుంది. "నే నెప్పుడూ ఇంతే—ఇట్లా మరిచిపోతూం టానండి" అని, అతిశయోక్తిగానవ్వి, వెళ్లిపోయింది మాధవి.

నాలుగైదు నెలల్లో మాధవి టైప్ నిపుణత పెరిగింది మిసెస్ జాకబ్‌వద్ద ఇంగ్లీషుపాఠాలు నేర్చుకుంటోంది. ఆఫీస్ వ్యవహారాల్లో తన పనిని బాగా అవగాహన చేసుకుంటోంది రవి కార్యదర్శిగా, అతని గదిపక్కగదిలోకి మార్చాడు, ఆమెబల్ల, కుర్చీ, ప్లేటులు, టైప్‌యంత్రం, నోట్‌బుక్స్, ఫైల్స్. వారంలో ఆగదిలో ఒక టెలిఫోన్ కూడా అమర్చారు ఇంటిదగ్గర పినతల్లివుంది—వొండి పెడుతుంది. అన్నయ్య తివాసీల వ్యాపారం లాభిస్తోంది. ప్రతి నెలా, మనియార్డర్ పంపుతూనే ఉన్నాడు. మనస్సు కుదుటపడి, ఆనందంతో నిండుకున్నకొద్దీ, మాధవి సౌందర్యం వికసించి రాణిస్తోంది మంచి మంచి దుస్తులు ధరిస్తోంది. జడ జాగ్రత్తగా వేసుగుంటోంది గులాబి జెడలో ఉంచుతుంది. పాపిడ మరికొంచం పక్కగాతీసి, జుట్టు, చెవలమీదికి లాగుతోంది.— ఒకటి రెండు మార్లు, పిన్ని సణిగినా వినిపించుకోక, "ఇప్పుడంతా మా ఆఫీసులో ఇంతే" అంది.

"వాళ్లు పొయ్యే పోకిళ్లన్నీ మనమూ పోతామా ఏమిటే!" అంది పిన్ని.

"ఇన్ని చేసుగున్నా బాగులేనుగాపిన్నీ—ఎంత బాగున్నావే అమ్మా—అని వొక్కసారన్నా అన్నావా?" అంది దిగులుగా. పిన్ని ఆమె తలని తన వొళ్లో ఉంచుగుని "వెఱ్ఱిపిల్లా—మీ అమ్మవుంటే ఎంత సంతోషించునో. నే నెంత మెచ్చుగున్నా, మీ అమ్మ మెచ్చుగున్న తృప్తి నీ కుండదుగదా" అంది. ఆమె కళ్లంట నీళ్లు తిరిగాయి.

"అదేమిటె పిన్నీ— ఊరికే—అన్నా. అమ్మకీ, పిన్నికీ నాకా తేడాలు తెలియవు." అంది మాధవి.

టైప్ ఇన్‌స్టిట్యూట్‌కి ఎంత ఇవ్వాలో తెలుసుగుని చెల్లించాల్సివుంది మాధవి. అడిగేసరికి, ఇదివరకే కంపెనీవారు బిల్లు ఇచ్చేసారన్నారు. తనలాగే మరో ఇద్దరూ కూడా అక్కడ కంపెనీడబ్బుతో శిక్షణ పొందారుట. అట్లాంటి శిక్షణ ఇచ్చే బాధ్యత కంపెనీదే అని మెంబర్లతో వాదించి, వొప్పించాడుట రవి అమెరికాలో అట్లా చేస్తారుట. నసిగినా చివరికి వొప్పుగున్నారు భాగస్వాములు.

ఆ నెలలోనే మరికొన్ని సదుపాయాలు కల్పించాడు రవి. ప్రతి గదిలోనూ ఒక మూలగా, అందరికీ అందుబాటులోవుండే లాగున, ఒక టెలిఫోన్ పెట్టించాడు ఇదివరకు, ఒక్కటే ఫోనుంటె, పిలుపొచ్చినప్పుడల్లా పక్కగదిలోకి వెళ్లడం మామూలు. వాడి బల్లమీదే ఫోను ఎందుకుండాలని పట్టింపులు, స్పర్ధలు. ఇంక ఇప్పుడవి ఉండవు ప్రతివాడికీ కప్పు, సాసరు, గ్లాస్ ఇప్పించాడు గదుల్లో కోయిర్ చాపలు వేయించారు— పాదాలు నేలమీద కాక, చాపమీద ఆనిస్తే, అలసట చెందక, పనివాండ్ల ఆసక్తి పెరుగుతుందిట మిగత మెంబర్లు ఈ దుబారా నిరసించి, ఈ సదుపాయాలతో కంపెనీ దివాళా తీస్తుందని మొత్తుగున్నారుట ఈ ఒక్కదానికీ వొప్పుకోండి అంటూ, ఒక్కటొక్కటే—సౌకర్యాలు ప్రవేశపెడుతూ వొచ్చాడు రవి.

ఎవరికన్నా వొంట్లో బాగాలేక శెలవుచీటిపంపితే,సాయంత్రం వాళ్లింటికివెళ్లి, చూసి వొస్తాడు. కాంటీన్‌లో రేడియోపెట్టు నెలకొల్పారు—టీ సమయంలో. అందరూ ఫిలింసంగీతం విని వినోదిస్తారు. షెడ్ల నడుమ ఖాళీస్థలంలో మొక్కలు, ఫౌంటెన్ వేయించాడు. రామప్పగుడిలోవుండే నాగినీ శిల్పాల, నకలు తయారు చేయించి, గేటుముందు అమర్చారు. ప్రతి గదిలోనూ, అందమైన చిత్రాలు, శిల్పాలు తెప్పించి వుంచాలన్న రవి సంకల్పం కొనసాగడం లేదు. మనకి లాభాలుకావాలిగాని, ఈ తైతక్కబొమ్మలెందు కన్నారు భాగస్వాములు అందమైన బొమ్మలపట్ల అభిరుచి పెరిగితే, మనస్సు తైతక్కలాడి, లాభాలు పెరుగుతాయని రవి వాదం విని నవ్వుతారు. అమెరికాతాలూకు పిచ్చన్నారు.

ఆ ఏడు ముగింపు రోజులొచ్చాయి. రేపో మాపో లాభనష్టాల లెక్కలుకట్టి, బోనస్‌లు ప్రకటిస్తారు. అందరూ దీక్షతో పని చేస్తున్నారు. ఆనాడు శనివారం. కుస్తీల ప్రదర్శన చూడాలంటూ, అనుమతిపొంది, మధ్యాహ్నమే కొందరు వెళ్లిపొయ్యారు మూడైంది. రవిగదిలో ఫోన్ మోగింది ఎవరో మాధవితో మాట్లాడాలని పలకరించారు ఫోన్‌లో మాట్లాడ వల్సిందిగా మాధవికి కబురంపాడు రవి. ఆమె వొచ్చింది. ఫోన్‌లో సుళువుగా, ధీమాగా మాట్లాడే అలవాటు కాలేదు. జంకుతూ, చెవిదగ్గర రిసీవర్ ఆనించి వింటోంది 'ఉ', 'ఆ' 'ఆ'—'అహ'— అన్న శబ్దాలు తప్ప పూర్తిమాటలు చెప్పలేక పోతూంది మాధవి రవి బల్లమీది కలంని ఒక చేతిలో తీసుగుని నలుపుతోంది. వొదిలేసి చీరకు తుడుచుకుంటోంది. గోడమీద వున్న తైలవర్ణచిత్రాన్ని చూస్తోంది.

"సరె—ఉహు" అని ఫోన్‌పెట్టేసి, ఏదో అపరాధం చేసిన దానికిమల్లే చూసింది మాధవి. మళ్లా ఆ బల్లమీది కలం తీసుగుని చీరకొంగుతో తుడిచి, కావ్‌లో వుంచేసి "నే నెప్పుడూ ఇంతే.. నండీ" అంది. రవి నవ్వుతున్నాడు. ఆమె చీరకొంగు పూర్తిగా జారి

బల్లమీదపడుతోంది. అతను ఆమె వక్షంకేసి చూడ్డం గమనించి, సిగ్గుపడి, కొంగుసర్దుకుని వెళ్లబోయింది. ఫోన్‌లో మాట్లాడింది ఎవరో చెప్పాలా? చెప్పనక్కరలేదా? ఏమో—తనకి తెలీదు. వెళ్లి పోయింది

రవి ఆమెని కేకేశాడు.

"ఇది నీ పని కాదనుకో—మిసెస్ జాకబ్‌ది—ఆమె సెలవు పెట్టింది—ఈ కాగితం కొట్టి పెడతావా—ఇవాళ పంపాలి" అని ఒక కాగితం ఇచ్చాడు.

"పెందరాళే ఇంటికెళ్లాలనుకుంటున్నానండీ!" అంది.

"ఏం, కుస్తీలు చూస్తావా?" అని, నవ్వుతున్నాడు.

"కొంచం హెడేక్‌గా వుందండి"

ఇంకా నవ్వుతున్నాడు

"నవ్వుతున్నారేం?"

"ఏంలేదు. ఈ హెడేక్ అనేది ఆఫీసుల్లో పని చేసే భార తీయుల జబ్బు అందుకే అమృతాంజనానికున్నంత చెలామణి మరే ఔషధానికీలేదు ఇప్పుడు నా దగ్గర అదిలేదు.ఇదుగో యుడికొలోన్—కాస్త కర్చీఫ్‌మీద జల్లుకుని, నుదిటిమీద ఉంచుకో" అని డ్రాయర్‌లోంచి ఒక బుడ్డి తీసిచ్చాడు. బుడ్డి తీసుకుని వెళ్లింది మాధవి. క్షణంలో వెనక్కివొచ్చి, 'థ్యాంక్స్' అని, వెళ్లింది. రవి బిగ్గరగా నవ్వేశాడు.

గదిలోకెళ్లి, ఆ కాగితాలు బల్లమీద పడేసి, గబ గబ గేటు దగ్గరకెళ్లింది. పది నిమిషాలు అటూ ఇటూ చూసింది గేటవతల షెడ్ల నడుమ మొక్కలమధ్య నడుచుకుంటూ వొచ్చాడు రంజిత్!

"రాణిగారి దర్శనం తొందర్లోనే అయిందే"అన్నాడు. ఇద్దరూ, **షెడ్లవెనక చెట్టుకింద నీడలో కూర్చున్నారు. అక్కడ పెద్ద పెద్ద** రాళ్లు పడిఉన్నాయి. ఆమె వొకరాయిమీద కూర్చుంది. అతనుగడ్డిలో మోకాళ్లమీద చేతులు ఆనించి కూర్చున్నాడు.

"రవి గదిలోకి ఫోన్ చేశావ్. మొదట్లో నీతో మాటాడింది ఆయనే, తెలుసా?" అంది.

"బాగా తెలుసు. ఆయనకి ఫోన్ చేస్తేనే పని సులువుగా జరుగుతుంది."

"ఇంకెప్పుడూ అట్లా చెయ్యమాక. నాకు భయమేసింది—ఆయన ఏమనుకున్నాడో ఏమో."

రంజిత్ ఎండ తగలకుండా నల్లద్దాల కండ్లజోడు తగుల్చుకున్నాడు. తీసి అద్దాన్ని తుడుస్తున్నాడు.

"ఏముంది అనుకునేటందుకు. ఈపాటికి నువ్వు గ్రహించే వుండాలి."

"అంటె."

"అందరికి తెలిసిందే ఆడది కనబడితే విడిచిపెట్టడుగా."

"నాకట్లాగనిపించలేదు"

"అంతరంగిక కార్యదర్శివిగా, నీ కెందు కనిపిస్తుందీ....."

"నువ్వట్లాగనడం ఏమీ బాగాలేదు. రంజిత్ ఈమాటలనడానికా నువ్విక్కడికొచ్చింది" అని కోపంతో, కళ్లు పదే పదే చిట్లించింది.

"నువ్వు చాలా మారిపొయ్యావు. అవునుపాపం, రవి ఏం చేస్తాడు భార్యకి హిస్టీరియా. అదో రకం ఉన్మాదం. మొదట్లో ఇద్దరు సంతానం కలిగారు ఇద్దరూ దక్కలేదు అప్పడినుంచి హాస్పిటల్స్, డాక్టర్లు, మందులు—నర్సింగ్‌హోమ్‌లు—ఏంచేస్తాడు —పాపం ఆమెని వదలలేడు. అందుకే బొమ్మలు గీస్తాడుట. శిల్పాలు తయారు చేస్తాడుట సౌందర్యం అంటాడు—కంపెనీ వ్యవహారాలు తన ప్రేమ కలాపాలతో వొకదరికి తెస్తున్నాడు. నీకు తెలియకుండా ఉంటుందీ"

"ఏమిటి నువ్వనేది?"

"చూశావా— నీ ధోరణిలో ఎంత మార్పొచ్చిందో ఆడాళ్ల చిత్రం—డబ్బు, హోదాకి లొంగిపోతారు—ముసిలాడైనా, ముక్కాడైనా..."

మాధవి లేచింది.

"ఇంక చాల్లే రంజిత్. నువ్వు వెళ్లొచ్చు."

"నిజం చెపితే కోపం వచ్చితీరాలి మరి వెడతాను మరి షేక్‌హాండ్ ... ." అని చెయ్యి చాచాడు రంజిత్. ఆమె అందుకోలేదు నడుం వెనకవున్న చేతిని లాక్కున్నాడు గట్టిగానొక్కాడు. **ఆమె విదిలించి వేసింది.**

"నువ్వు ఇంక ఎప్పుడూ ఇటురావొద్దు. దయచేసి ఫోన్ చెయ్యవద్దు నువ్వు నావెంట బడితే, నేనేదో చేశానని గంగాధరంగారు ఉద్యోగం తీసేశారు. ఇక్కడిల్లా నాతో వొస్తున్నావంటె, ఈ ఉద్యోగం కూడా వూడుతుంది—తెలుసా నీకు వెయ్యి నమస్కారాలు" గబ గబ నడుచుకుంటూ తన గది కెళ్లింది. ముచ్చెమట్లు పోస్తున్నాయి. చెమటతో, జాకట్ భుజంకింద డాగైంది. మొహం తుడుచుకుంది. **రవిగారిచ్చిన యుడికొలోన్ నాలుగు చుక్కలు రుమాలుమీద** జల్లుకుని మొహం తుడుచుకుంది. ఐదు కొనస్తోంది. కాసేపు కళ్లు మూసుగునికూర్చుంది కంపెని పనివాళ్లు వెళ్లడం సూచిస్తూ సైరిన్ మోగింది. చివాలునలేనికూర్చుంది మాధవి. ఇవాళ టపాలో వెళ్లాలంటూ, రవిగారిచ్చిన కాగితాలకోసం బల్లమీద చూసింది. అవి అక్కడలేదు ఆదుర్దాపడింది ఏమైనట్లు? రవి గదిలోకి వెళ్లే ధైర్యం ఆమెకిలేదు. ఎవర్ని అడగడం? డిస్పేచర్ని అడిగి తెలుసుకుంటె!

ఆ వొచ్చింది రవి. తన గదిలోకొచ్చి నిలబడ్డాడు

"ఫరవాలేదు మరొకరిచేత ఆ కాగితాలు టైప్‌చేయించి పంపించాను నీకో విజిటర్ వున్నాడుగా—నాకు తెల్సు—రంజిత్ చాలా చురుకైనవాడు—తెలివైనవాడు ఇంటికి వెళ్లరాదూ—బాగా టైర్డ్‌గా వున్నావు . " ఆమె ఇంకా చెప్పాలనుకుంటుండగానే రవి వెళ్లిపొయ్యాడు తనూ గబ గబ వెనకాలే వెళ్లింది అతను గేటు దగ్గర నిలబడ్డాడు కార్ తెచ్చాడు డ్రైవర్ ఎక్కబోతూ వెనక్కి తిరిగాడు

"ఏమండీ" అంది మాధవి కంఠం.

"ఎస్?"

"ఏమీలేదులెండి" అంది.

"ఇంటిదగ్గర దింపనా?"

ఉ అన్నట్లుగా తలపంకించింది

"డ్రైవర్—ఈమెని వాళ్లింటిదగ్గర దింపిరా" అని తలుపు తీసి ఎక్కమన్నాడు.

"మరి—మీరు......రారా .....?" అంది లోనికెక్కుతూ

నవ్వి తలుపుమూశాడు రవి. కారు కదలగానే పూలమొక్కలు చూడ్డాని కెళ్లాడు

ఆ యేడు లాభ నష్టాలు లెక్కలుకట్టి బాలన్స్‌షీట్ తయారుచేశారు గంగాధరం కంపెనీకి లాభాలొచ్చాయి కొంత బోనస్ ఇస్తున్నామని ప్రకటించారు కాని పెద్ద లాభాలొచ్చినా, అసలు సంఖ్య బైటపెట్టక, యీ కాస్తే వొచ్చింది గావున, ఇంతే బోనస్ ఇవ్వ గలుగుతున్నామన్నారు భాగస్థులు సొమ్ము చేసుగుని పనివాండ్రని దగా చేశారన్న వదంతి బైలుదేరింది ఇది ప్రచారం చేసిన వ్యక్తులెవరో తెలియదు ఈ వివరాలన్నీ నలుగుర్నీ పోగుచేసి, సమ్మె చెయ్యాలని పురిగొల్పాడు, గంగాధరం కంపెనీలో వ్యక్తి ధనంజయం.

"చూడండి రవిగారి కంపెనీకి కానీ లాభం రాలేదు—యీఏడు అయినాసరే, అంత నష్టమూరాలేదు గావున కనీసం ఒక నెల బోనస్సన్నా—కనీసపు మొత్తమే అనుకోండి—ఇచ్చి తీరాలని పట్టు బట్టి, యాజమాన్యాన్ని వొప్పించి, తీర్మానం ఆమోదించేటట్లు చేశాడు అతనూ మనిషంటె. .. " అంటాడు ధనంజయం

"అవునోయ్. మరి రవిగారు ఆ కంపెనీలో భాగస్థుడుకాడు కంపెనీ ఏమైపోతే అతనికేం—ఇమ్మంటాడు అతనికేం—కంపెనీకి కాని లాభం చూపలేకపొయ్యాడు రవిప్రకాశం—ఏం డైరెక్టర్ నా మొహం పైగా అమెరికాలో చదివాట్ట! అదుగో ఆ సెక్రటరీని వేసుగు తిరగడం, షికార్లు, సర్దాలు, ఏొమాన్సులు—ఎంత బోనస్సన్నా ఇమ్మంటాడు, తన సొమ్మేంపోయింది!" అని దొరకపుచ్చుగున్నాడు లక్ష్మీకాంతం

"అట్లాగనకుమరి సెక్రటరీతో చనువుగా ఉన్నంతమాత్రాన అతని శీలం మొత్తంగా తుడిచిపెట్టివేస్తే నే నొప్పనుస్మా వర్కర్స్‌కి ఎన్ని సదుపాయాలు సమకూర్చాడు! ఎంత ఆదరణతో, ఆప్యాయతతోచూసాడు అక్కడిపనివాళ్లని! కంపెనీసొమ్ము తన స్వంతానికి కానీ ముట్టడు వాళ్లంతా హాయిగా, తృప్తిగా, సంతోషంగా పని చేస్తారు ఇంక మనయ్య ఉన్నాడు గంగాధరం ఏమిటి ఈయన ఘన [illegible] డబ్బు కానీ ఖర్చుపెట్టనక్కర్లేదు. ప్రతిదీ కంపెనీపేరిటే. లాభాలొస్తే, అసలెంతో బైటపెట్టక, తప్పుడు సంఖ్య బైటపెట్టి, ఏదో కాస్త బోనస్ మన మొహాన పారేసి, ఆయన ఇతర భాగస్థులు, లాభాలు గుటకాయ స్వాహా చేస్తారు వాళ్లా స్వార్థపరులే గావున, కిక్కురుమనరు గంగాధరానికి, జీతనాలు పెంచడం, ప్రమోషన్లు, పలుకుబడి—, ఓ నీ చిత్తం—రేపో మాపో ఎలక్షన్‌కి నుంచోపెడతారు" అని ధనంజయం

"అవునుమరి—మరిచిపోకు—అతనికి అల్లరి చిల్లరి తిరుగుళ్ళు, పోకిళ్ళులేవు ఏకపత్నీవ్రతుడు భార్య అనసూయ మహా ఇల్లాలు ఎన్నో అవకాశాలున్నా, అన్నింటినీ వొదులుకుని ఏ పోకిళ్ళూపోక, ఆ భార్యతో అలా ఉండగలగడం మాటలా? ఈ రోజుల్లో అది ఎందరికి సాధ్యం? అందుకనే ఆయన వృద్ధిలో కొస్తున్నాడు కంపెనీకి లాభాలు తెస్తున్నాడు కాస్తో కూస్తో బోనస్ అంటూ ఇస్తున్నాడు ఆయనే గనక ఎలక్షన్‌కి నిలబడితే నా వోటు ఆయనిదే మాధవీలత వొకటల్లుకున్నదీ అన్నట్లుగా ఆ రవిప్రకాశం—మాధవి కలిసి కంపెనీని ఒక దరికి తెస్తారుస్మా" అన్నాడు లక్ష్మీకాంతం

కాని జనం,ధనంజయంమాటే సబబైందన్నారు సెక్రటరీతో కులికితే ఏం మహా ప్రమాదం అన్నారు. అది వ్యక్తిగతమైందన్నారు తమకి కావల్సింది బోనస్. గంగాధరంలో నిజాయితీ లోపించింది అసలు విషయం చెప్పక, దగా చేసి లాభాలు జేబులో వేసుగుని పనివాండ్ర క్షేమం గురించి పట్టించుగోని స్వార్థపరుడు ఆయన ఎన్నితప్పులుచేసినా బైటకిరావు. కిందవాడు కాస్త తప్పుకేస్తే సంజాయిషీ ఏనా అడక్కుండా, ఉద్యోగంలోంచి తీసివేస్తాడు హరికృష్ణని అంతే వాడు మతిపోయి, గతిలేక దూర ప్రాంతానికి పారిపొయ్యాడు ఆమధ్య మాధవిని తీసేశాడు ఈయన తీసేసిన వాళ్ళకి పాపం, రవిప్రకాశం ఆశ్రయమిచ్చాడు అన్నారు. సమ్మె నోటీసివ్వాలని నిర్ణయించారు. నోటీసిచ్చారు రెండు వారాల తరువాత సమ్మె చేశారు. కంపెనీ మూసేశామన్నారు లాకవుటన్నారు.

మూడు రోజుల్లోనే పేచీ పరిష్కారమైంది. మరోనెల బోనస్ ఇవ్వడానికి నిర్ణయించారు ఇది సమ్మతమేనని, సమ్మె విరిపివేశారు. కాని ధనంజయంని ఉద్యోగంనుండి తొలగించారు. ఏవేవో కారణాలు చూపెట్టారు లెక్కలతప్పు లన్నారు డబ్బు కక్కూర్తన్నారు. పైవాళ్ల తీసుకుంటుంటే నేతీసుకుంటే తప్పేమి టన్నాడు ధనంజయం. అది డిఫమేషన్‌కింద వొస్తుంది ఋజువు చెయ్యకపోతే, జైలు కెళ్లాలిసొస్తుందని బెదిరించారు. అతను ఋజువు చెయ్యలేడు. పోగతో జగడం. శాపనార్థాలుపెట్టి ధనంజయం, రవిప్రకాశం దగ్గరకెళ్లి, ఉద్యోగం కావాలన్నాడు.

"నువ్వు క్షమాపణచెప్పితే, వారు నిన్ను మళ్లా పనిలో ఉంచుకుంటారు" అన్నాడు రవి

"చస్తే ఆపని చెయ్యను లాభాలు గుంజి, మమ్మల్ని వీధిపాలు చేసి వాళ్ళేం బాగుపడతారు మీరెరుగరు గనకనా—నాకు మీదాంట్లో చూడండి" అన్నాడు దీనంగా ధనంజయం

"క్షమించాలి ఆ పని చెయ్యలేను. కంపెనీలు నడిపేవారు, లాభాలకోసం శ్రమించడంలో తప్పేమీలేదు ఏమీ ఆధారం లేకుండా ఏదో గాలి కబురుచ్చుగుని, నువ్వు అనవసరంగా అల్లరి పడుతున్నావు నువ్వు అలా ప్రచారం చెయ్యడం తప్పే. ఋజువు చెయ్యలేవు అట్లాంటప్పుడు ఆవేశంలో దురుసుగా వ్యవహరించినా క్షమాపణ చెప్పితే, తిరిగి వారు నిన్ను పనిలో చేర్చుకునేలాగ వారితో సంప్రదించి నచ్చచెప్పగలను. సరా?" అన్నాడు రవి

"అవుతే, ఇక్కడ లాభం లేదంటారా"

"నీ మనస్సు ఇంకా కుదుటపడలేదు. ఓవారంపాటు, ఎక్కడికన్నా వెళ్లి విశ్రాంతి తీసుకునిరా .. ."

"మాకు వొకటే విశ్రాంతి—చచ్చాక. డబ్బున్నవారికి సాధ్యంగాని, మాకెట్లా వీలవుతాయండి అల్లా షికారెళ్లి విశ్రాంతి తీసుకోడాలు."

నవ్వుతున్నాడు రవి

"నువ్వు ఊఁ అంటె ఆ ఏర్పాట్లన్నీ నే చేస్తాను సరేనా? నేను చెయ్యడం ఇష్టంలేకపోతే, గంగాధరంగారే, నీ కా సదుపాయం కల్పించే ఏర్పాటు చెయ్యనా . ?"

ధనంజయం కోపంతోవెళ్లిపొయ్యాడు లక్ష్మీకాంతం సలహాపైన, నరసయ్య దగ్గరకెళ్లి ఉద్యోగం అడిగాడు. నరసయ్య డబ్బున్న ఆసామీ. ఆయనకి ఈ రెండు కంపెనీలలో భాగముంది. పాతకాలపు మనిషి. వయస్సు దగ్గర దగ్గర అరవై. వ్యవహారమంతా తమ్ముడు చూస్తూవుంటాడు. నరసయ్య చదువుకున్న వాడు కాడు.

"ఏమంటాడు ప్రకాశం?"

"పెట్టుకోనన్నాడు అది వీలుకాదంట. క్షమాపణచెప్పి, గంగాధరం దగ్గర కెళ్లమన్నాడు"

"తీరిపోతుందిగా. అట్లా చెయ్యి. నాకు రెండూ వొకటె "

"మరి మాధవిని ఎల్లా వేసుగున్నాడండి?"

నరసయ్య నవ్వుతూ మీసాల నడుమ పళ్లు ప్రదర్శించాడు.

"మాధవి ఆడదిగా."

"అదే అంటాడు మా లక్ష్మీకాంతం. మీరెట్లా వొప్పుగున్నారండి ఆమెకి చేసిన సాయం నాకు చెయ్యకూడదాండి, పిల్లలుగలవాణ్ని."

"ఎయ్యేవెప్పాడు పిల్ల బాగుంటుంది పైపు కూడా బాగానే చేస్తుంది. చురుకైందేనంటారు ఇంతకీ, ఎందులోనైతే, క్షమాపణ నాకు చెప్పావు—చాల్లే అంటాను. గంగాధరం దగ్గరకే పో "

"మీరూ అంతేనా?"

నరసయ్య బిగ్గరగా నవ్వేశాడు ధనంజయం మళ్లా గంగాధరం కంపెనీలోనే చేరాడు మానేసిన రోజులకి డబ్బు ఇవ్వనని పేచీ పెట్టాడు గంగాధరం నలుగురూ నచ్చచెప్పాక, సరేనన్నాడు.

నెల గడిచాక, రవిశంకరంని కలవరంపెట్టే సంఘటనఒకటి జరిగింది. గంగాధరం బొంబాయి పనిమీద వెడుతుంటె కంపెనీకి కొన్ని సరుకులు కావల్సివచ్చి, మార్కెట్‌ధర అందుబాటులో వుంటె, వాటిని తన తరఫున కొని పంపించే ఏర్పాటు చెయ్యవల్సిందిగా కోరాడు రవిశంకరం గంగాధరం, ఆ సరుకు కొని పంపించాడు. కాని ఒక చిత్రం జరిగింది. మార్కెట్‌ధర—కిలోగ్రామ్ ఒక రూపాయుంటె, రెండు రూపాయల చొప్పున కొన్నాడు గంగాధరం బొంబాయిలోవున్న ఒక స్నేహితుడి ద్వారా, ఆనాటి ధర రూపాయేనని తెలుసుకున్నాడు ఇందువల్ల కంపెనీకి, సగానికి సగం నష్టం—యీ కొనుగోలు వ్యవహారంలో; గంగాధరం అట్లా ఎందుకు చేశాడా అని ఆశ్చర్యపడ్డాడుగాని, ఆయన్ని ఆ విషయం అడగలేడు రవి. మరో చిత్రం ఏమిటంటె, ఆనాటి మార్కెట్‌దర రెండు రూపాయలనీ, తనకి యీ ధర సమ్మతమైతే కొంటాననీ—ట్రంక్ ఫోన్‌లో రవిని పిల్చి అడిగినట్లు, ట్రంక్ టెలిఫోన్‌లో మాట్లాడుతూ, రవి 'సరే అల్లాగే కొను' అన్నట్లూ, ఆ సిదపనే, తాను ఆ సరుకు కొన్నట్లూ చెప్తాడు గంగాధరం. తానీ విషయం ట్రంక్ టెలిఫోన్‌లో మాట్లాడలేదు మార్చి మూడోతేదీని ఫోన్ చేశానన్నాడు గంగాధరం. మార్చి మూడో తేదీని తాను పై వూరెళ్లి సాయంత్రం ఆరు దాటాకకాని, కంపెనీకే రాలేదు. ఆరాత్రి, అతనికి ఫోన్ పిలుపే లేదు ఏం జరిగింది? హెచ్చు ధరకి కొనడమే కాకుండా, యీ అబద్ధం ఎందుకో! కలవరపడ్డాడు రవిశంకరం

రవిశంకరం ఒంట్లో బాగలేక, శలవుపెట్టి ఇంట్లోవున్నాడు. జపాలు చేయిస్తామంటె భార్య పుట్టింటి కెళ్లింది ఇంట్లో వంటామె వుంది. సాయంత్రం ఆరు దాటింది పరీక్షచేసి, మందిచ్చి, డాక్టరప్పుడే వెళ్లాడు. కాస్తంత తేలికగా వుండి, మండువాలోకి

పడకకుర్చీ లాక్కుని, చెట్ల నడుమ, ఆకాశంలోకి చూస్తూ కూర్చున్నాడు రవిశంకరం. ఎవరో వొచ్చారు నీకోసం అంది వంటావిడ. పంపమన్నాడు. ఆ వచ్చినావిడ మాధవి. స్నఫ్ కలర్ సిల్కుచీర వేసుగుంది నల్లరంగు జాకెట్. తల్లో పూలు ముర్నాడు పూర్ణిమ చందమామ వెలుగు ఆకుల నీడల నడుమ, సంధ్యాదేవి బంతాటకి మల్లే, ఎగిరెగిరి పడుతోంది మాధవి నుదుటి మీద నీడలు, చెక్కిటి మీదికి జారి, వాటి గుండ్రదనాన్ని ప్రస్ఫుటం చేస్తున్నాయి పెదవుల ఆకృతి, ముక్కు అమరిక, కనురెప్పల పొడవు, స్వప్నంలో చూసిన చిత్రంలో వ్యక్తికిమల్లే వింతగా కనబడసాగింది మాధవి ఆ ప్రతిమ వెనక మనుషులు, సమాజంలేరు. ఏకాకికి సాధ్యపడే ఒక స్వేచ్ఛతో కూడిన ఆకర్షణ ఆమెలో గమనించాడు. ఇదివరకింత పరీక్షగా చూసిన జ్ఞాపకంలేదు అతనికి. అస్వస్థతచే వ్యాకులపడ్డ శరీరం, అందలి ఇంద్రియాలు, మరింత తీక్ష్ణమై, విశాలమై దేన్నో అన్వేషిస్తూ కొత్త పరిమాణాన్ని తెచ్చుగున్నట్లు, ఆమె మూర్తిని చూడ్డంలో వొక వికాసాన్ని చూరగొంటున్నాడు. అదొక మూగ అనుభవం—కాని నిండైనది. అందులో కోర్కె, తాలూకు జిజ్ఞాసలేదు. వాంఛలేదు. వాంఛ ప్రేరేపించగా వుప్పొంగిన తృష్ణావాహిని కాదది. అది, వుంది, లేదు—తిలకించే మనిషితో ముడిపడ్డ అనుభూతి—

"మండువాలో కుర్చీ తెచ్చుగుని ఇల్లా కూర్చో."

"ఎల్లావున్నారు? మిమ్మల్ని చూడకుండా వుండలేకపొయ్యానబ్బ!" అంది మాధవి కుర్చీ దగ్గరగా లాక్కుని, కూర్చుని. రవిశంకరం నుదిటి మీద అరచేతిని రాస్తూ.

"ఇప్పుడేంలేదు. అంతా బాగైంది. అదుగో భారతీయుల అభిమాన జాడ్యం తలనొప్పి మినహ " అని నవ్వుతూ, ఆమె చేతిని తన చేతిలో క్షణం పట్టుకుని, విడిచి, తొలిగించాడు.

"యుడికొలోన్ వ్రాయనా?"

"అది పైతలనొప్పికి—నాది లో తలనొప్పి" అన్నాడునవ్వుతూ.

"మీరన్నీ తమాషాగా అంటారు. లోనెప్పికి, పై పట్టు పనికిరాదాండి ?" అంటూ లేచి, కుర్చీ వెనక్కి వెళ్లి, రెండు చేతులతో అతని నుదుటిని రాస్తూంది మాధవి. ఆమె పమిటి జారి, అతని వక్షంపై పడింది. తలవొంచి, పక్కకి తిప్పి, చెక్కిలిని అతని చెంపకి రాసింది. ఇంకా కిందికి వొంగింది. ఆమె స్తనాలు బింకంగా అతని మొహాన్ని, మెడనీ తాకి, శిఖరాన్ని ఆవహించి పీకుతున్న తెల్లమేఘమల్లే కనబడని బరువు మోపుతున్నాయి. మీద పడ్డ పమిటని తోసేశాడతను. ఆమె రెండుచేతులూ పట్టుకుని, పైకి నిలబెట్టి, కళ్లల్లోకి తీవ్రంగా చూశాడు. చేతులు విడి చేసింది.

Grams "SCREWMANS" Phone : 1240

For Quality
WOOD SCREWS & WIRE NAILS etc.,

For Quality
TINMEN RIVETS & ROUNDHEAD RIVETS etc.,

SANKHU BRAND

In all Sizes to Indian Standard Specifications

— CONTACT —

SCREWMANS
B-1, INDUSTRIAL ESTATE P.O.,
VIJAYAWADA-7.

SCKRIVETS
C-12, INDUSTRIAL ESTATE P.O.,
VIJAYAWADA-7.

"తగ్గిందా?"

ఏమీ మాట్లాడ లేదతను.

"కోపమా?"

"ఊ"

"మరోసారి రాయనా?" అని నుదుటిని రాస్తూ అతని గడ్డం కింద పెదవులతో తాకింది. ఆమెని విదల్చుకుని, కుర్చీలో లేచి కూర్చున్నాడు.

"అవుతే నిన్ను ఉద్యోగంలోంచి తీసివెయ్యాలి."

"అమ్మో—ఇంకెప్పుడూ చెయ్యనులెండి. ఒకనెల శెలవు కావాలి. అన్నయ్య వొస్తున్నాడు." అంది లేచి తన కుర్చీలో కూర్చుంటూ.

"దానికోసం ఇక్కడికి రావాలా? అప్లికేషన్ భూషణానికిస్తే సరిపోనుగా"

"మిమ్మల్ని చూద్దామనే వొచ్చాను. లో తలనెప్పి ఏమిటో చెప్పరూ కమలమ్మగారి విషయమా......?"

"కమలమ్మ ఎవరూ?"

"మీభార్య."

"ఓ. అవును. నీకు పేరు తెలుసే."

"నాకన్నీ తెలుసు. పాపం, హిస్టీరియాతో ఆమె ఎప్పుడూ మంచం పైన నేటగా....."

"అవును. ఇప్పుడు బాగా మెరుగు—నాలుగైదేళ్లగా. మరో పదేళ్లలో ఆమెకిపూర్తిగా నయమౌతుంది...."

"అంటే?"

"అప్పడికి నే ముసిలాణ్ని అవుతాగా"

మాధవి నవ్వింది. పెదవులు ఎడంగా వుండి. పళ్లు కనబడుతూంటే, ఆమె మొహానికి వొక కళానుగుణమైన అమరిక రావడం గమనించాడు. అందరి వొంకరలు, ఎత్తుపల్లాలు,—చిత్రకారుడికి తెలుస్తాయి.—మామూలు కళ్లతో చూసేవారికి తెలియదు. సగం వెలుగు పడ్డప్పుడు, ప్రసరించే సగం నీడ నడుమ ఆమె అవయవాల సౌకుమార్యం,—లయ,—అతన్ని ఆకర్షిస్తున్నాయి. ఆమె వయస్సు ఇరవైరెండు దాటదేమో.

"ఇట్లారా" అని లేచాడు. ఆమె అతని వెనకాలె వెళ్లింది. మండువా దాటి, హాల్లో లైటువేసి, దాని వెనక గదిలో కొచ్చారు. అందులో రెండు సోఫాలు, వొక దివాన్, కుర్చీలు, వున్నాయి. ఆమె దివాన్‌లో కూర్చుంది. గోడని, నాలుగైదు, వాటర్‌కలర్ చిత్రాలున్నాయి. బరువైన ఫ్రేమ్స్‌లో అమర్చిన, తైలవర్ణ నగ్నస్త్రీ చిత్రాలున్నాయి. మూల బీరువాలో పుస్తకాలు, రంగులు, బ్రష్‌లు, సీసాలు, చిత్రలేఖనం పరికరాలు. పుస్తకాల బీరువా మీద ప్లాస్టర్‌లో తయారు చేసిన నగ్నస్త్రీ శిల్పాలున్నాయి.. రెండింటికి తలలు లేవు. వొకదానికి కళ్లులేవు మరో దానికి స్తనాలే లేవు. అట్లాంటివి ఆమె ఎప్పుడూ చూడలేదు. వింతగా పరికిస్తోంది.

"ఇవన్నీ మీరు గీసినవేనా?"

"బాగున్నాయా? నీకేది బాగుంది?"

"నాకన్నీ బాగానే వున్నాయి."

"అట్లా కూర్చో, కదలకు."

అని ఆమె చీరమడతలు, వొక క్రమంలో సర్ది, పమిట జడ మీద నుండి బుజాల చుట్టూ కప్పి, కాళ్లు మడత లేకుండా, ఎడంగా వుంచి, వాటి మీద చీర మడతలు క్రిందికి తిన్నగా జారేలాగు అమర్చి, కదలకుండా కూర్చోమన్నాడు. ఆమె తలపైన గోడకున్న లైట్ వేసి, తను దూరంగా కూర్చుని, చార్‌కోల్ చిత్రం గీస్తున్నాడు. పైభాగంపూర్తి చెయ్యాలని పది నిమిషాలయ్యాక, దగ్గరగా వొచ్చి, ఆమె గడ్డం కింద చెయ్యి పెట్టి పైకి తోసి, తల వెనక్కి పడేటట్లు అమర్చాడు. గట్టిగా అతని మెడని రెండు చేతులతోనూ పట్టుకుని, పైకి వొంగి, ముద్దు పెట్టుకుంది. అతను ఆమె దవడమీద బలంగా కొట్టాడు 'అబ్బ'—అని వెనక్కి పడిపోయింది. మొహం మీద రెండు చేతులూ కప్పుకుని, ఏడుపు సాగించింది మాధవి.

వక్షం నుండి, క్రిందిభాగం చీర మడతలు వున్న చార్‌కోల్ చిత్రంపూర్తి చేశాడు. ఆమె దగ్గరగా వొచ్చాడు.

"కోపమా?" అని ఆమె చేతిని మొహం పైనుండి తొలిగించాడు. చేతిని తన గుప్పెట్లో బిగించాడు. ఆమె ఇంకా సన్నగా ఏడుస్తూనే వుంది. కన్నీటి డాగులతో మొహం, ఫోకస్‌లోలేని వెండితెరపై బొమ్మలా, వొణికిపోతోంది. పల్చటి ఆకుపచ్చ తెర పొరలా—నాళాల చుట్టూ, పల్చగా వ్యాపించే ఆ రంగు, సంధ్య చివరి దశలో ఆకాశంలో నిల్చిపోయిన, ఆకుపచ్చ మేఘమల్లే, ఆమె శరీర ఛాయ నడుమ, కనబడి అదృశ్యమవడం, పరోక్షంగా ఉద్రేకం లేకుండా చూస్తున్నాడు.

"ఏదో వొంట్లో బాగలేక—చిరాకువల్ల—అల్లా చేశాను. కోపం తగ్గిందా?"

మాధవి లేచి కూర్చుంది. ఒక్కసారిగా, అగ్నిగుండం ప్రజ్వరిల్లినట్లు ఏడ్పు సాగించి, అతని తలలో చేతులు పోనిచ్చి క్రాపింగ్ పీకుతూ, అతని మెడ మీద, బుగ్గల మీద, వెన్ను మీద బలంగా, గుద్దడం, మొట్టడం, రక్కడం ప్రారంభించింది.

"మరి ఎందుకు? నన్నెందుకు ఇల్లా ఇక్కడికి?" అంటూ, ఏవేవో ధ్వనులు చేస్తూ భౌతికంగా అతన్ని హింసిస్తోంది అతను లేచి, ఆమె కళ్లల్లోకి బాధగా చూసి, దివాన్ మీదికి తోసేసి,

హాలు దాటి, మండువా దాటి, చెట్ల మధ్య కుర్చీలో కూర్చుని, ఆకాశంలో, చందమామ ప్రసరించే వింత నీడల చోద్యం చూస్తూ, కళ్లు మూసుకుని, విశ్రాంతి తీసుకుంటున్నాడు. అరగంటైంది. లేచి, గదిలో కొచ్చి చూశాడు. మాధవి అక్కడ లేదు.

మొన్నాడు సాయంత్రం, ఏదో జ్ఞాపకమొచ్చి కంపెనీ కెళ్లాడు. పనివాళ్లకి మరికొన్ని సదుపాయాలు కల్పించాలనుకున్నాడు ఒకటి, అన్ని గదులలోనూ మంచి తివాసీలు వేయించడం. రెండోది ఒక పెద్దహాలు కట్టించి,వారంవారం, సినిమా ప్రదర్శన ఏర్పాటు చేయించడం. పనివాళ్లంతా కుటుంబాలతో వొచ్చి చూసి వినోదించే, ఏర్పాటు. కాని మేనేజిమెంట్ సుముఖంగాలేరు బొంబాయి నుండి గంగాధరం ద్వారా తెప్పించిన సరుకులో కంపెనీ సొమ్ము సగానికి సగం నష్టమైందని అతనికి తెలుసు. వారికి తెలియదు. ఇంకా ఆ సంఘటన తెచ్చిన వ్యాకులత నుండి అతను తేరుకోలేదు. ఏదో చెయ్యాలి. కంట్రాక్టర్‌కి చేరే సొమ్ము, ఆదాయం చెయ్యాలంటె, స్వయంగా కట్టడానికి పూనుకోవాలి. భూషణంకి యిట్లాంటి పనులలో కొంత అనుభవం ఉంది అతన్ని కదలెయ్యాలి. అతన్ని సాయంత్రం ఆఫీసులో ఉండవల్సిందిగా కబురెట్టి ఐదింటికి కంపెనీ కెళ్లాడు రవిశంకరం. కాని కంపెనీలో, వొక రిద్దరు పనివాళ్లుతప్ప, ఎవ్వరూ లేరు. భూషణం లేడు. జ్ఞాపకంవొచ్చింది. గంగాధరంకి వాళ్ళ కంపెనీవాళ్లు పార్టీ యిస్తున్నారు—బోనస్ ఇప్పించినందుకు. వీళ్లు కూడా అక్కడికె వెళ్లి ఉంటారు తనకీ వొచ్చింది ఆహ్వానం. పోనీ వోక్షణం వెడితే నేం ? కారు అటు పట్టించి వెళ్లాడు. ఆరుబైట కుర్చీలు, బెంచీలు--జనం నిండిపొయ్యారు. వేదికపై ఉపన్యాసాలు—గంగాధరంని మెచ్చుగుంటో. ఆ మాట్లాడుతున్నది లక్ష్మీకాంతం కాబోలు. వేదికపై, అనసూయ కూడా ఉంది — గంగాధరం భార్య, వారి ఆదర్శ దాంపత్యాన్ని కొనియాడుతున్నారు.

అతడు ఏకపత్నీవ్రతుడు— ఆమె మహా ఇల్లాలు. వారి అన్యోన్యం, దాంపత్యం, ఆదర్శంగా, మిగతావారంతా నడుచుకోవాలిట. నవ్వుకున్నాడు రవిశంకరం. అనసూయ మంచిది— అతనూ మంచివాడే,---స్వంత సొమ్ము కాని ఐర్చు చెయ్యరు. అనసూయ, మనిషి బాగుండదు ఐనా యాభైయ్యో పడిలో పడ్డాక, అందచందాల జోలెందుకు ? నీతి, నిజాయితీ, దయా దాక్షిణ్యం. —ఇతరులకి మేలు చెయ్యటం—ఇవి కావాలి. మార్కెట్ ధర "రూపాయుంటే, రెండని, సరుకు కొని, తన కంపెనీకి నష్టం చేసి, ఆ సొమ్ము జేబులో వేసుకున్న గంగాధరం చాకచక్యాన్ని కార్యదీక్షని, వ్యవహార దక్షతను మెచ్చుగుంటోంది సమాజం. ఈ సమాజంలో గంగాధరంలా ఉండటమే మంచిదేమో. సమాజంకంటె, నీతిపరుడుగా ఉండటం మంచిదికాదన్నా రెవరో.

తనని ఎవ్వరూ చూడలేదు. వెనకగా నిలబడి, తిరిగి కంపెనీ కొచ్చేశాడు రవిశంకరం.

మెల్లగా నడుస్తూ, తన గదిలో కొచ్చాడు. లోపల ఎవరో మాట్లాడుకుంటున్నారు నవ్వులు, కేకలు వినబడ్డాయి. ఎవరబ్బా ! ఇప్పుడు తన గదిలోకి వెళ్ళడం మంచిదికాదు మెల్లగా వెనక్కి తిరిగి, పూలమొక్కల నడుమ ఫౌంటెన్ ప్రక్క నిలబడ్డాడు. నియాన్ దీపం చుట్టూ, కీటకాలు మూగి, వింత వింత రీతులలో ఎగురుతూ, వొక డిజైన్ ప్రదర్శించి నాట్యం చేస్తున్నాయి. ఒక వ్యక్తి—పాంట్, బుష్‌షర్ట్—వేసుకుని వెడుతున్నాడు. గేటు దాటాడు. అతన్ని గుర్తు పట్టాడు రవి. అతను రంజిత్ మరో నాలుగు నిముషాలయ్యాక, బాగ్ వూపుగుంటూ వొస్తోంది మాధవి. అతన్ని చూడగానే నిల్చిపోయింది.

"మీరా ? ఎలా ఉందీపూట—? మీ ఇంటికే బైలుదేరాను. ఏం, ఇలా వొచ్చారేం—? . . అబ్బ, మాట్లాడండి "

"బాగానే ఉంది. పొద్దోయింది. ఇంటికి వెళ్ళరాదూ— కార్లో దింపమన్నా .. ?" అన్నాడు.

"మీతో మాట్లాడాలి—మీ ఇంటికి రావొచ్చా ?"

"ఇప్పుడు నేను ఇంటికి వెళ్ళడంలేదు కాస్తంత పని చూసుకోవాలి " అని రవిశంకరం, తన గదివైపు వెళ్ళాడు. షర్ట్ బటన్స్ తీసేసి, పంకా తిప్పి, రెండు కాళ్ళూ బల్లమీద ఆనించి కళ్ళు మూసుకుని పరున్నాడు ఇదు నిముషాలైంది. మాధవి మెల్లగా వొచ్చి, అతని కుర్చీ పక్కన, బల్ల చివర కూర్చుంది. నుదుటిమీద ఉన్న అతని చేతిని తీసుకుంది. ఉలిక్కిపడి, కళ్ళు తెరిచాడు.

"నన్ను క్షమించరూ ... నిన్న చేసిన దానికి . "

అతనేమీ మాట్లాడలేదు కాళ్ళు దించి, బొత్తాములు తగుల్చుకుని, సర్దుకు కూర్చున్నాడు.

"క్షమించా నంటే కాని వొదల్ను" అంది అతని చేతిమీద రాస్తూ,

"ఏమనాలో తెలీదు "

అన్నాడు.

"అతనే, ఆ రంజిత్, ఏదో కబుర్లు పెడతాడు. రావొద్దంటే వినడు. పొమ్మంటే పోడు సాయంత్రం నుండి కబుర్లు పెట్టాడు. గంగాధరంగారి పార్టీట ఎవరెవరు ఎలా మాట్లాడుతారో, అందర్నీ ఇమిటేట్‌చేసి చూపిస్తాడు—అచ్చంగా గంగాధరం కంఠంలాగ పూరించి, ఆయన మాట్లాడినట్లే మాట్లాడతాడు. తను నాటకం యాక్టరట మిమ్మల్నీ ఇమిటేట్ చేస్తాడు . . నేనేం చెయ్యను చెప్పండి. నా ఉద్యోగం వూడుతుంది. నువ్విలా చేస్తే

అన్నాను వూడితే మా కంపెనీలో ఇప్పిస్తాలే అంటాడు. ఇలా వేధించుకు తింటాడు. మరి క్షమించరూ."

ఆమె నిజం చెప్తున్న కళ్ల వైఖరికి రవి ఆశ్చర్యపడ్డాడు. కళ్లల్లో నిజం, నీలి నీడలు ప్రసరిస్తుంది అది అబద్ధానికి చేతకాదు ఆమె సల్పటిముక్కు, పెదవుల నడుమ తపనతో తిరుగాడే అమాయకత్వం, బుగ్గలపై, మంచు వెనక ఆకుపచ్చ పొద కదిలిన రీతి— ఆకుపచ్చ ఛాయ, కదిలి అదృశ్యమై కంఠం కదలికతో మెడ నాళాలలో దర్శన మివ్వటం, వింతగా గమనిస్తున్నాడు రవి.

"మార్చి మూడో తేదీని, నా కేదన్నా ట్రంక్ టెలిఫోన్ వొచ్చిన గుర్తుందా ?"

"లేదండి—లేదని చెప్పాగా— అప్పుడోమారు అడిగారుగా . " అంది మాధవి కళ్లు చిట్లిస్తూ.

"బాగా జ్ఞాపకం చేసుకో . మధ్యాహ్నం—సాయంత్రం— నాలుగు, ఐదు,—ఆరు లోపు . . బాగా జ్ఞాపకం చేసుకో . ఎక్స్ చేంజ్ ని వాకబు చేశాను. బొంబాయి నుండి ఫోన్‌కాల్ వొచ్చినట్లు వారి చిట్టాలో వుందన్నారు "

"ఎప్పుడబ్బా .... రాలేదే . .." అని తల దించి, బల్లమీద వేళ్లతో గీస్తోంది మాధవి.

"అమ్మయ్య—అవునండి—ఇప్పుడు గుర్తుకొస్తోంది— ఆరోజు సాయంత్రం— రంజిత్ వొచ్చి, కబుర్లు సాగించాడు. సినిమాకి రమ్మన్నాడు, రానన్నా ఇక్కడే కూర్చుని, వాగడం—అందర్నీ ఇమిటేట్ చెయ్యడం— ఈలోగా టెలిఫోన్ చప్పుడైంది.—మరెక్కడి నుంచో—తనే తీసుకుని, మీరు మాట్లాడే మాదిరి ఆ, ఊ అల్లాగే—కానియ్యండి—మీ రంటూ ఉంటారే అప్పుడప్పుడు—కానియ్యండని—అల్లా—ఏవో నాలుగైదు మాటలు—ఉ, ఆ — అవే జ్ఞాపకం '

అని నిల్చిపోయింది ఏదో ఆలోచనలో పడ్డట్లు పరధ్యానంగా ఉంది.

"ఇది నీకు ఇప్పుడే జ్ఞాపకం వొచ్చిందా—ఇదివరకు తెలిసి మరిచిపోయి, మళ్లా జ్ఞాపకం చేసుగున్నావా ?" అని అడిగాడు.

తటపటాయించింది లేచింది అతని వొళ్లో తల ఆనించి, ఏడ్పు సాగించింది ఆమె మొహాన్ని పైకెత్తి దూరంగా కూర్చోబెట్టి, ఆమె కళ్లల్లోకి చూశాడు.

"నాకు తెలుసు. తర్వాత చెప్పాడు. గంగాధరంగారు ఫోన్ చేశాడుట. మీరు మాట్లాడినట్లే, ఆయన అడిగిన దానికి సరే

డాక్యుమెంటరీల ప్రపంచంలో నూతన శకారంభం!

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం పక్షాన తయారయిన
'మరపురాని గీతికలు'
చిత్ర నిర్మాతలు
లలితశ్రీ పిక్చర్స్, హైదరాబాదు
సమర్పించు

నిర్మాణంలో వున్న చిత్రం
ఆంధ్ర పుణ్యక్షేత్రాలు

ఉగాది
శుభాకాంక్షలు!

తెలుగుజాతికి, తెలుగువారికి మరో కళాఖండం
"కూచిపూడి"
సంగీతం: సాలూరి రాజేశ్వరరావు
ఛాయ: యం. డబ్ల్యు. ముకాదం (బొంబాయి)
దర్శకత్వం: ఆర్. వి. రమణమూర్తి
ప్రముఖ నృత్య దర్శకుల సహకారంతో
నిర్మింపబడుతుంది.

అల్లానే కానీయండి—అన్నాడట—తనూషాకిట తర్వాత చెప్పాడు. మీతో చెప్పేధైర్యంలేక చెప్పలేదు నన్ను క్షమించరూ—.ఇంకెప్పుడూ ఇట్లా చెయ్యను "

రవిశంకరం లేచాడు ఆమె భుజంపైన చెయ్యివేసి ఓదారుస్తూ, "నిజం చెప్పావు. నా కది చాలు. నిజం చెప్పినవారు ఎంతో అందంగా కనబడతారు—నువ్వు ఎంతో అందంగా వున్నావు యీ క్షణంలో..." అని ఆమె నుదుటికి తన అధరాలు తగిల్చాడు రవిశంకరం. క్షణం, అదిమి పట్టింది మాధవి ఇద్దరూ బైటికి వొచ్చారు కార్లో వెళ్లమన్నాడు నడిచి వెడతాలెండి అని వెళ్లి పోయింది మాధవి.

తను అనవసరంగా అనుమానించాడు గంగాధరంని ఇతరుల చెడ్డతనాన్ని బుజువు చెయ్యడానికి మనిషి ఎంత కుతూహల పడతాడు ! ఎంత ఆతృత ! పాపం, గంగాధరం, మార్కెట్ ధర ఎంతుందో ఫోన్ చేశాడు సరే కొనమన్నాడు రంజిత్, తన కంఠంతో. అతను కొన్నాడు.

మార్కెట్ ధర రూపాయే నని బొంబాయి స్నేహితుడు పంపిన భోగట్టా సరైంది కాదు తేదీయో, వాస్తువో, ధరో—ఎందులోనో పొరబాటు పడివుండొచ్చు వెళ్లి గంగాధరాన్ని కౌగలించుగుని తను లోపలేమనుకున్నదీ చెప్పివేసి, మాధవి మల్లే ఏడ్చేద్దామనిపిస్తోంది అల్లా ఏడ్చివేసి, లోపలి కుళ్లుని, ద్వేషాన్ని కడిగివేస్తే మనుషులు ఎంత అందంగా ఉంటారు ! మాధవి ఎంత అందంగా ఉంది ! ఆమెని ముద్దు పెట్టుకోక తప్పింది కాదు! గంగాధరాన్ని కౌగలించుకోవాలి అతనికేదో మేలు చెయ్యాలి, కృతజ్ఞత చెప్పుకోవాలి. తన అసూయని, ద్వేషాన్ని గుండెలోంచి బాకు లాగినట్లు, లాగెయ్యాలి పార్టీలో అందరూ అతన్ని మెచ్చుగుంటున్నారు తనూ వెళ్లి, మెచ్చుగుంటూ ఉపన్యసిస్తే ! ఏదో చెయ్యాలి. మనస్సు పీకుతోంది కారు గంగాధరం పార్టీ ఆవరణవేపు పోనిమ్మన్నాడు రవి అక్కడ నిల్చింది కారు పార్టీ ఐపోయింది. అందరూ ఇళ్లకి పోతున్నారు కప్పులు, సాసర్లు తీస్తున్నారు. కుర్చీలు సర్దుతున్నారు

మరో అవకాశం రాదా ? కారు ఇంటికి పోనిమ్మన్నాడు రవి. అంతే జీవితం గుండె పగుల్తుంది వినేవాళ్లేరి !

ఆ అవకాశం, వారంలోనే వొచ్చింది రవి, డాక్టర్ల సలహాపై కంపెనీకి వెళ్లక, ఇంటివద్ద చికిత్స పొంది, విశ్రాంతి తీసుకుంటున్నాడు గంగాధరం, స్టెయిన్‌లెస్ స్టీల్ కొనడానికి బొంబాయెడుతున్నాను, మీ కంపెనీకి కూడా స్టెయిన్‌లెస్ స్టీల్ కావాలి కదా, బొంబాయి రాకూడదా—అని తనే స్వయంగా వొచ్చి అడిగాడు అవును తమ కంపెనీకి కూడా కొంత స్టెయిన్‌లెస్‌స్టీల్ కావాలి. మేనేజిమెంట్ ఏడాది క్రితమే అంగీకరించారు బద్ధకించి తాను దాని విషయం పట్టించుకోలేదు ఇప్పుడు ఆ అవకాశం వొచ్చింది గంగాధరం రమ్మంటున్నారు అతనితో కలిసి వెడితే బాగుంటుంది. అతనితో కలిసి ఉండడంలో, తృప్తి, శాంతి ఉన్నాయి. గంగాధరాన్ని శంకించాడు ఎంత మంచివాడు అతని ఖర్చు కూడా తనే భరిస్తేనేం ? ఈ విశ్రాంతి చాలు. అస్వస్థత అల్లా ఉంటూనే ఉంటుంది డాక్టర్లు ఉన్నంతకాలం. వెళ్లడానికి నిశ్చయించుగున్నాడు డబ్బు తీసుగుని, ఇద్దరూ మొర్నాడే బొంబాయి ప్రయాణ మయ్యారు

అక్కడ స్టెయిన్‌లెస్‌స్టీల్ కొనేటందుకు ఇద్దరూ చెంతైపెన్యా కొన్నారు. మార్కెట్ ధర వాకబు చేశారు. కిలోగ్రామ్ ధర మారుతూ ఉంటుందిట రెండు రోజులు గమనిద్దామన్నాడు గంగాధరం అతను వేరే ఇతర పనులు చూసుకుంటూంటే రవిశంకరం, తన స్నేహితుల్ని కలుసుగుని, వారితో వొకరోజు గడిపాడు హిరాలాల్‌తో కలిసి ఒకరోజు, చిత్రకళా ప్రదర్శనం చూస్తూ గడిపాడు. నైరూప్య చిత్రాలే చాలాభాగం. ఆనాడు నియాన్‌లైట్ చుట్టూ మూగుతూ కీటకాలు ప్రదర్శించిన డిజైన్‌ల, లాంటి బొమ్మలు కొన్ని—పెద్ద కాన్వాస్‌పై మధ్య నల్ల సున్నా గీసిన బొమ్మ వొకటుంది అంత రంగు వృధా చెయ్యడమే ! మరొకటి గోనిసంచి అతికించి దానిమీద ఇటుక

నారసింహ లేహ్యం బంగారు చేరినది మేహము, నిస్సత్తువను హరించి ధాతుపుష్టిని బలమును రక్తవృద్ధిని కలిగించును. 20 తు॥ డబ్బీ రు. 4-00

పొలసుగంధి లేహ్యము: సవా మేహము, మేహ పొడలు, కీళ్ళ నొప్పులు మొదలగు వాటిని హరించును
20 తు॥ డబ్బీ రు. 2-25

రోజాపుష్ప లేహ్యము : అజీర్ణము, గర్భవాతము, మలబద్ధకము హరించి చక్కగా విరేచనమును జీర్ణ శక్తిని కలిగించును
15 తు॥ డబ్బీ రు 1-50

ప్రతాప కస్తూరిమాత్రలు: ఘాటుగలవి శైత్యం, జలుబు, అజీర్ణము, దగ్గు మొదలగువాటిని హరించును
200 మాత్రల సీసా రు 0-60

సుఖవిరోచనమాత్రలు: 1-2 మాత్రలు పుచ్చుకొనిన సుఖముగా 2—3 విరోచనములగును. సీసా 1 కి రు 0-60

పోస్టేజి ప్రత్యేకము క్యాట్లాగు ఉచితము.

పి. సి. ఏ. అండ్ కో.,
ఆయుర్వేద సమాజం, పెరిదేపి,
నెల్లూరు జిల్లా

పొడుం జిగురుతో అతికించిన చిత్రం నగ్న స్త్రీ చిత్రాలు రెండు మూడున్నాయి.

కళ్ళు, ముక్కు, నోరు—ఏదీ స్ఫుటంగా కనబడదు. సినిమాలో ఫోకస్ తప్పిన చిత్రాలవలె కొన్ని ఉన్నాయి ముఖ్యంగా మొహానికి ఆకుపచ్చరంగు ముద్ద పెడుతున్నారు, ముక్కున్నచోట మొహానికి ఆకుపచ్చ ఇప్పుడు ఫాషన్ కాబోలు. మాధవి మొహంలో ఆకుపచ్చ ఛాయ, తళుకు స్ఫురణ కొస్తాయి. ఇట్లాంటి చిత్రాలు చూడడంవల్ల, ఆమె మొహంలో ఆకుపచ్చ కనబడుతోందా ? ఏమో—చిత్రకారుడి కళ ద్వారా చూస్తాం మనం. అతను పర్వతాన్ని ఎలా చిత్రిస్తే, అసలు పర్వతం అలాగే కనబడుతుంది మనకి ఒకటే కన్నుగల మూర్తిని చిత్రిస్తే, నిత్య జీవితంలో, రెండు కళ్ళు రోత పుట్టిస్తాయి కాబోలు ప్రకృతిలో అందం లేదు రంగు లేదు—ఆకృతి లేదు లయ లేదు ఎవరో 'అన్నట్లు, ప్రకృతిలో స్థూలంగా కనబడేది బూడిదరంగు చిత్రకారుడి ప్రకృతినే చూస్తాం మనం ఎర్ర కృష్ణుణ్ణి ఏ గోపిక ప్రేమిస్తుంది ?

రవిశంకరం వొళ్ళు తిరిగినట్లయింది. తల భారంగా ఉంది పాదాలకింద నేల బీటలు తీస్తున్నట్లుంది మిత్రుడు హీరాలాల్ తన గదికి తీసికెళ్ళాడు డాక్టర్ని పిలిచాడు ఆయన మందులిచ్చి బాగా ఒక నెల రోజులపాటు, చల్లటి ప్రాంతానికెళ్ళి విశ్రాంతి తీసుకోమని సలహా యిచ్చాడు ఈ డాక్టర్లంతా యింతే రోగి ఇంత వున్నవాడని తెలియగానే,ఎక్కడికో వెళ్ళి రెస్టు తీసుకోమంటుంటారు అమెరికాలో ఇంతే ఒక్కరోజు కూడా విశ్రాంతి లేకుండా పనిచేస్తారు అక్కడ అంత డబ్బు తాపత్రయం తొందర్లోనే వారి శరీరాలు బీటలువారి, పనికిరాకుండా పోతాయి విశ్రాంతి **తీసుకోమంటారు. ఏం విశ్రాంతి?** చచ్చాక అంతా విశ్రాంతే హీరాలాల్, కాశ్మీర్ రమ్మని ఆహ్వానించాడు అక్కడ అతనికి ప్రచార శాఖలో ఉద్యోగం ఇప్పుడు శ్రీనగర్ రోడ్డు బాగైంది ప్రయాణ సదుపాయాలు నేను చూసుకుంటాను, రావల్సిందిగా పట్టుబట్టాడు హీరాలాల్ మేనేజ్‌మెంట్‌తో ఫోన్‌లో మాట్లాడి, ఒక నెల శెలవు కోరాడు రవిశంకరం వాళ్ళు సరేనన్నారు.తన పనిని భూషణంకి వప్పగిస్తాం, **మీకు సమ్మతమేనా అన్నారు. సరేనన్నాడు. ఈ విషయం తెలుపుతూ** భార్యకి ఉత్తరం వ్రాశాడు. మొర్నాడు తన గదికి తీసుకొచ్చాడు హీరాలాల్

సాయంత్రం నాలుగైంది. అప్పుడే ముస్తాబై బైటికి వెళ్ళబోతున్నాడు గంగాధరం.

"నిన్నల్లా ఏమయ్యావు ? గుహలో కాగడా వేస్తున్నావా ?" అని అడిగాడు.

ఉగాది అభినందనలు!

డిజైనులలో ప్రత్యేకత గలవి:

సిల్కులు మరియు చీరలు

"సీతాలక్ష్మి" సిల్కులు అలంకరణ యోగ్యమైనవి

సొగసైనవి, నవీనమైనవి,

శ్రేష్ఠమైన నాణ్యత గలవి

సీతాలక్ష్మి హాల్

(నాగరికత రూపొందించు చీరలు ఉత్పత్తి చేయువారు)

చిక్‌పేట ఫోన్ నెం 70450

బెంగళూరు-2

దర్శించండి

అనేక డిజైనులలో, మరియు వివిధ రకములలో మిక్కిలి నాణ్యమైన చేనేత మరియు పవర్ లూం మైసూరు సిల్కు చీరలు లభించును.

ఉషా

కుట్టు మిషన్‌లు మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందుటకు కారణమేమి?

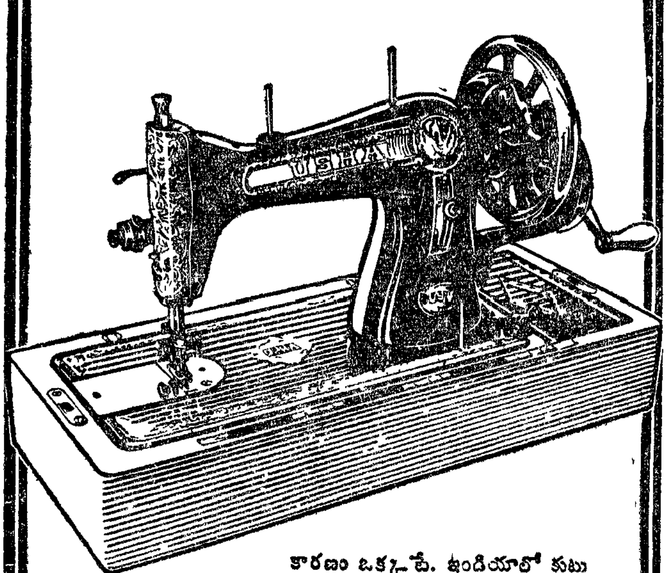

కారణం ఒక్కటే. ఇండియాలో కుట్టు మిషన్‌లను ఉత్పత్తి చేసే సంస్థలన్నింటిలోనికి పెద్దది అయినది జే ఇంజనీరింగ్ వర్క్స్ లిమిటెడ్ వీటిని తయారుచేస్తూ వుండడమే అత్యంత మేధావులైన ఇంజనీరుల నిపుణతతో, అమిత ప్రశస్తమైన వస్తువులతో వీటిని తయారుచేస్తూవున్నారు. విడిభాగాలు సులభంగా లభ్యంకాగలవు. ప్రపంచంలోని 50కి పైగా దేశాలలోని మహిళలు ఉషా కుట్టు మిషన్‌లనే కోరేటంతగా ఇవి ఆదరణ పొందినవి దేశం మొత్తంలో 2,400కు పైగా ఉషా అమ్మకం, సర్వీసు కేంద్రాలు కలవు.

సుళువుగా కుట్టాలంటే— JAY వస్తువు ఉషా కుట్టు మిషన్‌లతో కుట్టండి.

జే ఇంజనీరింగ్ వర్క్స్ లిమిటెడ్, కలకత్తా-31

JESM/G/677

"అంటే ?"

"ఆమాత్రం తెలీనట్లు నటిస్తావేం ? నాలుగురోజు లుండి పొయ్యే బిజినెస్ మెన్‌కోసం, గుహలు కట్టారుగా—లైసెన్స్ పుచ్చుగున్న గుహలేలే ." అని నవ్వుతూ మీసాల నడుమ పళ్ళు ప్రదర్శించాడు గంగాధరం.

"ఓ అదా—ఈ స్థితిలో, ఈ వయస్సులోనా ?"

"ముఖ్యంగా ఈ వయస్సులోనే ...అహొ,హొ—"అని ఇంకా నవ్వుతునాడు.

రవిశంకరం, తన స్థితి అంతా చెప్పాడు. ఒంట్లో బాగా లేకపోవడం వైద్యం, విశ్రాంతి లీసుకునే సంకల్పం, కాశ్మీర్ ప్రయాణం, హీరాలాల్ ఆహ్వానం, తను శెలవు పొందిన సంగతి —అన్నీ చెప్పాడు.

"వెళ్ళు అవును. నీకు బాగా రెస్టు అవసరం ముఖ్యంగా—మాధవి నుండి రెస్టు కావాలి నీకు."

రవికి కోపం వొచ్చింది అంత పచ్చిగా, దురుసుగా మాట్లాడితే అతను హర్షించడు.

"పోనీ—ఆమెకు నీనుండి రెస్టుకావాలి సరేనా?"—

రవి వొళ్ళు మండిపోయింది. ఈ గంగాధరాన్నా, తాను కౌగలించుకోవాలనుకున్నది ! ఇతనిముందు తన మనసు విప్పి, అంతా చెప్పివేసి, ఏడవాలనిపించిందా ! ఈ బొంబాయి లైసెన్స్ గుహలలో కాగడావేస్తే, యీ ఏకపత్నీవ్రతుడిపైనా తనఔదార్యం, కారుణ్యం, పశ్చాత్తాపంతో గుండె బేజారై పగిలినప్పుడు, వినడానికి రమ్మని ఆహ్వానించినది యీ వ్యక్తినా !

"ఎల్లా ఉంది ....?"

"ఇప్పుడు బాగానే ఉంది "

"అది కాదోయ్—మాధవి."

"ఓ."

"మా రంజిత్‌ని చేసుకోమని వెంటబడి చంపుకుతింటోంది. ఏముందని వాళ్లకి... ముష్టి సంబంధం. పాకం ముదరకముందే, పంపించివేశాను . ."

తను ఏమనాలో తెలియదు ఏ ఉద్రేకమూ చూపకుండా, సంస్కారంతో వొచ్చే, స్వారస్యం లేకుండా, వొక యంత్రంలా పలుకుతాడు గంగాధరం. అది తనకి సాధ్యమైతే ఎంత బాగుండును ! కంపెనీ వృద్ధిలో కొచ్చును. బోనస్ ఇద్దురు. తనని పొగుడుతూ ఉపన్యాసా లిద్దురు తన పలుకుబడి, హొదా, పెరుగును. తనొక ప్రముఖ వ్యక్తవును. ఈ సమాజానికి శత్రువు సంస్కారం

కాని సంస్కారం ఎముకలలో జీర్ణించిపోయింది. దాన్ని వొదుల్చుకో లేడు. అస్థిపంజరం నుండి పారిపోలేడు.

"బై దివే—కాశ్మీర్‌లో మాధవి అన్నగారున్నాడుగా తెలుసుగా. వాకో డజను కాశ్మీర్ శాలువలు తెచ్చిపెట్టేం ...."

డజను కావాలి వొకటి, రెండు చాలవు. ఎంత స్వార్థం, ఎంత ఆశ !

"తరవాత అడ్జెస్ట్ చేసుకుందాం....!"

"చూడు, ఆ కోటుజేబులో, లోపల, పొకెట్‌లో లైసెన్స్, చెక్ ఉన్నాయి. తీసుగుని, మా సరుకు కూడా కొని పంపించు," అన్నాడు రవిశంకరం.

గదిలోమూలగా ఉన్న కోటులో చెయ్యి పెట్టి కెలుకుతుండగా గంగాధరం, అటు తిరిగి రవిశంకరం కళ్లు మూసుగుని పరున్నాడు. కాసేపటికి, తేరుకుని లేచాడు. మొహాన నీళ్లు జల్లుకున్నాడు సామాను సర్దుకుని చిత్రలేఖనం పరికరాలు, పోస్టర్లు శిల్పం సామాన్లు కొనుక్కుని, హీరాలాల్ గదికెళ్లి, ఆ మొర్నాడు పఠాన్‌కోట్‌కు, హీరాలాల్‌తో కలిసి ప్రయాణ మయ్యాడు స్టేషనులో వీడ్కో లివ్వడానికి గంగాధరంకి తీరక, అతనితో కలిపొచ్చిన సోమయ్యని పంపాడు. రైలు కదుల్తుంటే చెప్పాడు సోమయ్య స్టెయిన్‌లెస్ స్టీల్ టన్ను పదివే లన్నట్లు !

పఠాన్‌కోట నుండి జమ్మూ పట్నానికి అరవై ఏడు మైళ్ల దూరం. బస్సులో సాయింత్రానికి జమ్మూ చేరుకుని ఆ రాత్రి హొటల్‌లో గడిపి మర్నాడు ఉదయం తొమ్మిదింటికి బస్సులో శ్రీనగర్‌కి బయలుదేరారు,రవిశంకరం, హీరాలాల్. అది రెండువందల మైళ్ల ప్రయాణం. బాట అంతా కొండలపైననే. వకొక్క చోట ఐదువేల అడుగుల ఎత్తు గల కొండ బాటలో నడుస్తుంది బస్సు. కుడివైపున మరొక ఎత్తయిన కొండ గోడ. వర్షపునీరు వృద్ధ కొండదేవత నెరిసిన జుట్టు విప్పి ఆరవేసినట్లుగా సన్న ధారగా పైనుంచి జారుతూ ఉంటుంది ఎడమవైపుకి తల తిప్పి వంగి చూస్తే అడుగున జీలం నది రాళ్ల మధ్యగా రంగు రంగులతో మెరుస్తూ కదిలిపోతూ ఉంటుంది. దాని బాట బ్రహ్మదేవుడి రక్తనాళం. దాని ధ్వని శివుడిని కామించిన పార్వతి పిలుపు ప్రతిధ్వని. రాని ప్రియుడికోసం పరితపించి రవిక విప్పేసి ఆకాశం క్రింద విరహబాధతో రోదిస్తున్న విశ్వకన్యల స్థనాలు ఆ కొండ శిఖరాలు. ఏనాడో సిగ్గుపడి కాముడు మంచు తెర తెల్ల చీరగా వాటి వక్షాలని కప్పుతాడు. తపనతో వాటిని

నాదెళ్ల సూరయ్య & కంపెని,

387, సామరంగం చౌక్,

విజయవాడ-1.

సిర్పూర్ పేపర్ మిల్స్ లి॥, సిర్పూర్. కాఘజ్ నగర్ (ఆం.ప్ర.)

ఓరియంట్ పేపర్ మిల్స్ లి॥, బ్రజ్‌రాజ్ నగర్ (ఒరిస్సా)

ఓరియంట్ పేపర్ మిల్స్ లి॥, అంలై (మధ్యప్రదేశ్)

వారి

నాణ్యమైన కాగితములకు మరియు బోర్డులకు

మాతో సంప్రదించండి.

మానవుని బాధ ...

కుష్ఠురోగము

కుష్ఠము భయంకరమైన వ్యాధి యని చాలా కాలముగా ప్రపంచ మెరిగినది. విశేష సంబంధ అనుభవమువల్లనే అంటువ్యాధి అనవచ్చును. అది మెల్లిగా ప్రబలుచున్నది మంచి యోచనలో చక్కని ఔషధముల వల్ల వాటిని ఖండించవచ్చును.

ఈ వ్యాధియొక్క మొదటి ఆనవాలు దేహమందు ముఖ్యముగా చెవులపై ఏర్పడును. చిన్నచిన్న కురుపులు లేక పొడలు, ఇవి ముకునందును, మోచేతియందును, తొడలలోను ఏర్పడును. పిదప దేహమంతయు నల్లకొనును. కురుపులు పెద్ద పుండుగా మారును. కుష్ఠము నరములను కూడా పీడించును. అందువల్ల నరములు ఆ వ్యాధికి లోనై తన శక్తిని పోగొట్టుకొనును. పొడుపు బాధ కూడ ఏర్పడవచ్చును.

చర్మ సంబంధము:—దేహముపై ఎర్రని వర్ణముగల పొడలు దద్దులు ఏర్పడుట, పొడుపు, బాధ, గజ్జి మొదలైనవి నరముల సంబంధము:—పొడలుగల చోట్లలో తిమురు కలుగుట, దుర్నీరు సర్వ అవయవములందు వ్యాపించి రక్తమునందు కలిసి మత్తు కలుగజేయును, సూదితో పొడిచినను బాధ కనబడకుండుట, చేతివ్రేలు ముడుచుకొనుట, ముక్కు బంధనములు మొదలైనవి. అస్థి సంబంధము—పాదమునందు పల్లపు పుండు ఏర్పడుట, కాలు, చేతులు, వ్రేళ్ళు తగ్గుట, చూచువారికి విసుగు జెందునట్లు మరికొన్ని బాధలు యుండును

కుష్ఠమునకు అనేక ఔషధములు తయారు చేయడమైనది ఇంకను తయారుచేయుటకు ప్రయాసపడుచున్నాము. పూర్వముననే హిందూదేశమున మాత్రము సిద్ధ ఆయుర్వేద భాగమున కుష్ఠరోగమునకు ఔషధము కనిపెట్టబడి జయము నొసంగుచు వచ్చుచున్నది వీట్లలో మా యొక్క "మేల్ మాయిల్ మందు" మిక్కిలి విశేషమైన మూలికలు వగైరాలతో సిద్ధ ఆయుర్వేద భాగము ననుసరించి తయారు చేయబడుచున్నది ఈ కఠిన వ్యాధివల్ల బాధపడు మానవులు మా 'మేల్ మాయిల్ మందు'ను సేవించి బాగుపడి భగవత్ కృపకు పాత్రు లగుదురు గాక

కే. టి. కృష్ణమూర్తి ఆచ్చారి గారి

మేల్ మాయిల్ మందు

ప్రపంచములో ప్రఖ్యాతిగాంచిన మేహ, కుష్ఠరోగ నివారిణి

——— వివరములకు వ్రాయండి :———

కే. టి. కృష్ణమూర్తిఆచ్చారి అండ్ సన్సు

5/22, మేల్‌మాయిల్ (వయా) కాట్పాడి (N A Dt.)

తొలగించి గుండెలు బాదుకొనే పిడుగులు పడగా చీర మడత నదిలో పారేసి నగ్నంగా పడిఉంటారు విశ్వకన్యలు. బహిష్టు కాగానే విడిచి పారేసిన ఆ చీర ద్రౌపదికి కృష్ణుడిచ్చిన చీరకి మల్లే అనంతంగా కొండ నడుంని చుట్టబెట్టే అనంతమైన చీరగా సాగిపోతుంది ఆ జీలంనది. ఇక్కడ పిఱుదపై ఎఱుపు రంగు; అక్కడ అదృశ్యం, అక్కడ బొడ్డుపై చిరుగు; అదొక సుడిగుండం; మళ్లా అదృశ్యం. అక్కడ వక్షాన్ని పట్టి, పీకి చుట్టూ తిరుగుతూ పట్టు విడిచేసి వేగానికి క్రిందికి పడిపోయిన దృశ్యం; అదృశ్యం కొంతదూరం వెళ్లాక పీకచుట్టూ ముడిపడి పీక నులివినట్లు 'అమ్మో' అన్న కేక ప్రతిధ్వని చెవలకి సోకకుండా అఘాతంలోకి, దూకిన దృశ్యం; అదృశ్యం. ఎక్కడెక్కడో— మరొక్కచోట తోటికన్యతో చట్టా పట్టాలు— రెండు చీరలు ఆరవేసిన దృశ్యం, అదృశ్యం, రెంటినీ కుట్టి తనే ధరించి సైజు పెద్దదై తానందులో కూరుకొని మరికనబడకుండగా దొర్లుకుంటూ సాగారిన దృశ్యం; అదృశ్యం. విసుగెట్టి ఉక్కబోసి వూపిరి ఆడక నాచుతో పచ్చబడిన వస్త్రాన్ని కొండ గట్టు మీద పారేసి నిష్పేచీగా, నగ్నంగా రాళ్లను మంచి చేసుకుంటూ చదును నేలను బుజ్జగిస్తూ వురి కదలక ప్రశాంతంగా పవ్వళించిన ఆ జీలంనది వైవిధ్య సౌందర్యము చూడగలిగిన మానవుడి నేత్రాలు ఎంతటి సౌందర్యాన్ని దాచుకొన్న కళ్లని మూసుకొని ఒక్కసారి చూడగలిగాడు రవిశంకరం. దోవలో చాటోట్ అనే చోట రొట్టెలు; రాంబాణ్ అనే చోట టీ, ఆ రాత్రి బనిహాల్ బంగళాలో మకాం మరునాడు ఉదయం సుమారు ఆరువేల అడుగుల ఎత్తు గల కొండపై జవహర్ సొరంగం గుండా పోతుంది బస్సు అక్కడ తొమ్మిదివేల అడుగులఎత్తు ఆరు వందలయాభై అడుగుల పొడుగు గల సొరంగం లోపల పసుపు పచ్చ దీపాలు, ఆకుపచ్చ ఎరుపు రంగులు మొహాన్న వెదజల్లినట్లు మనిషి రక్తంలో రంగు కలిపినట్లు విశ్వంలో తిరుగాడి చచ్చి శిథిలమైన ప్రాచీన తారకల కళేబరాలు ఆ సొరంగంలో కుదించినట్లు వింత వింత రంగుల దృశ్యాలు నైరూప్య కళ చరమదశ. చిత్రకారుడి గుండె పగిలే చోటది. గుండె పగిలిన శబ్దం ప్రతిధ్వనిని శ్వాసగా పీలుస్తూ సజీవమైన కొండ గుహ. సాయంత్రానికి శ్రీనగర్ చేరుకొన్నారు ధామస్ మూర్ రచించిన 'లల్లా రూఖ్' అనే కావ్యంలో భాగం ఎప్పుడో చదువుకొన్నది జ్ఞాపకం వచ్చింది రవిశంకరంకి ఆ కావ్యంలో బుఖారియా రాజు 'ఆలీ రిస్' కథానాయకుడు. ఇల్లా అంటాడు.

"కాశ్మీర్ లోయను గురించి విన్నానుగా
భూదేవి తెచ్చిన గులాబులు
ఆలయాలు, ఊటలు, చలవలు

వాటి అలలపై ప్రేమతో మెలిపెట్టి
పొంచి చూసే నేత్రాలు వేదజల్లే
చల్లదనపు నీడల నడుమ వర్ధిల్లే
కాశ్మీర్ లోయని ఎరుగున్నానుగా నేను."

శ్రీనగర్ చేరుకున్నారు. ఆ రాత్రి వక పడవని కుదిర్చిపెట్టి ఇంగ్లీషు మాట్లాడే 'కాదిర్' అనే వ్యక్తిని సహాయంగా పెట్టి హీరాలాల్ తన పనిలోకి వెళ్లిపోయాడు. ఆ రాత్రి విశ్రమించి మర్నాడు కాదిర్‌ని తీసుకొని కాశ్మీర్ దృశ్యాలను చూడటానికి బయలుదేరాడు రవి.

బారాముూలా ప్రాంతంలో వక కొండ ఉండేది. అక్కడ వక రాక్షసుడు ఉండేవాడు. వాడిని సంహరించి ఆ కొండ నడుమ ఖాళీచేసి దానిగుండా వక పెద్ద చెరువులో నీటిని ప్రవహింపజేసి ఆ లోయ నివాసయోగ్యంగా చేశాడుట కశ్యపుడు అందుకనే ఆ లోయని 'కశ్యప్‌మార్' అని వ్యవహరించేవారు. రాను రాను అది కాశ్మీర్ ఐంది. అనాదిగా భారతదేశంలో వక భాగం కాశ్మీర్. క్రీస్తు పూర్వం మూడవ శతాబ్దంలో కాశ్మీరులో అశోకుడు బౌద్ధాన్ని నెలకొల్పాడు ఎన్నో యుగాలుగా హిందూ, బౌద్ధ సాంప్రదాయాలు వర్ధిల్లాయి ఎనిమిదవ శతాబ్దంలో లలితాదిత్య చక్రవర్తి మార్తాండ ఆలయాన్ని కట్టించాడు. పదిహేను వందల ఎనభై ఆరులో కాశ్మీరాన్ని జయించాడు అక్బరు చక్రవర్తి. మొఘల్ చక్రవర్తులు, జహంగీర్, షాజహాన్‌లు, డాల్ సరస్సు చుట్టూ ఎన్నో ఉద్యానవనాలు నిర్మించారు. నీ చివరి కోర్కె ఏమిటి ? అని జహంగీర్‌ని అంతిమ ఘడియల్లో అడిగినప్పుడు "నా క్కావల్సింది కాశ్మీరమే, ఇంకేమీ అఖ్కర్లేదు." అన్నాడుట.

కాశ్మీర్ ప్రచార శాఖవారు ప్రచురించిన పుస్తకాలలో కాశ్మీరును గురించి చదువుకున్నాడు రవిశంకరం. వెయ్యి అడుగుల ఎత్తయిన శంకరాచార్యుని కొండ ఎక్కాడు. ఇక్కడ శివాలయం ఉంది అశోకుని కుమారుడు జాలకుడు కట్టించాడు. శిధిలమైన దానిని లలితాదిత్యుడు బాగుచేయించాడు. దూరంగా మరొక కొండ హరిపర్వతం. ఈ రెంటినీ చుట్టుకొంటూ ప్రవహిస్తుంది జీలంనది దానిపైన తొమ్మిది వంతెనలు. ఇంకా దూరంగా మొఘల్ ఉద్యానవనాలు, డాల్ సరస్సుపై తేలియాడే తోటలు.

ఒకరోజు పహల్‌గామ్‌లో గడిపాడు రవి. శ్రీనగర్‌కి అరవై మైళ్ల దూరంలో, లిద్దర్‌లోయలో ఉంది పహల్‌గామ్.

దోవలో అనంతనాగ్‌లో ఉదక జలాలు, మార్తాండ్‌లో ప్రాచీన శిథిలాలు చూశాడు. పహల్‌గామ్ దగ్గరలో పర్వతాలపై సంచారం చేశాడు. చుట్టూ హిమవత్పర్వతాలే—తెల్ల టోపీలు మొహంమీదికి లాక్కున్న అనుచరులకి మల్లే. మనిషి తాకిడి ఎరగని పవిత్రతని శాలువాలుగా కప్పుకున్న కన్యలు, చెయ్యిచెయ్యి పట్టుగుని ఆటలాడుతూ, నిలిచిపోయిన భంగిమంకి మల్లే, శేషనాగ్, అమరనాథ గుహ, కోలాహొయ్‌లో క్రిందికి జారే మంచు నదులు—ఇవీ తనూ ఒకే లోకంలోవాళ్లమా అనుకున్నాడు రవిశంకరం. అంతటా మంచు,—మంచు— ఇంకా మంచు— మంచు శిఖరం — తెల్లవి, పచ్చవి, నీలంవి, ఎర్రవి, ఊదావి—సూర్యరశ్మితో చలగాటం ఆడే రంగుల నీడల వొయ్యారపు హొయలు. అక్కడి మనుషులు సముద్రం ఎట్లా ఉంటుందో వర్ణించమన్నారు. వారు సముద్రం చూడ లేదట ఇక్కడివారు మంచు శిఖరం ఎరుగరు. ఒకనాడు—ఆదిలో—ఈ శిఖరాలే సముద్రం—సముద్రమే శిఖరాలు.

తన పడవగృహాని కొచ్చేశాడు రవిశంకరం అందులో మూడు గదులు. ముందుది డ్రాయింగ్ రూమ్. సోఫాసెట్, రెండు కుర్చీలు, ఉన్నాయి. వెనక గది భోజనాలకి. చివరిది పడకగది. పడవవాడు ప్రేమ్‌చంద్. అతను, భార్య, పిల్లలు, వెనక పడవలో ఉంటారు కావల్సిన పదార్థాలు వండి, ఇందులోకి తెచ్చి వడ్డిస్తారు. ప్రేమ్‌చంద్ టోపీ ధరిస్తాడు.—సగం సగం ఎదిగిన మీసకట్టు నాలుగైదు బనీన్లపై కోటు, పైన వెడల్పుగా, లుంగీలా చుట్టి, కింద సన్నంగా మడమని అంటిపెట్టుగునే లాగు. మనిషి నలుపు. చిన్ని కళ్లు—రంగురంగుల పళ్ల వరుస. భార్య కనబడదు. ఎప్పుడన్నా పడవ వెనక నిలబడ్డప్పుడే దర్శనం. ఎర్ర జుట్టు—చిన్నికళ్లు, వెడల్పు దవడలు, చదరంగా కనపడే గడ్డం—పైనుండి పాదాల వరకూ, రంగురంగుల గుడ్డలతో కుట్టిన గౌను. ఎరుపు ప్రధానమైన రంగు. చెవులకు బరువైన లోలాకులు—చేతులకు వెడల్పైన గాజులు.—నవ్వు మొహం. భాషా భావాలూ లేవు.—ఉద్రేకంలేని ప్రాణులు.

ఆ ఉదయం షికారాలో వెడుతుంటే, ఎవరో పేరెట్టి పిల్చారు. పలకరించారు. చూశాడు. ఆ షికారా నిల్చింది. అందులో వ్యక్తి హరికృష్ణ—మాధవి అన్నగారు. గుర్తు పట్టాడు. రండి మా అక్కయ్యని చూద్దాం అన్నాడు. షికారా తిప్పారు. రెండు ఫర్లాంగులు వెళ్లాక వొడ్డున దిగారు. అక్కడ మరో కాలవ మలుపు తిరిగింది. ఆ చిన్న కాలవ మలుపులో వొక పడవ గృహం ఉంది. అందులో కెళ్లారు. అప్పుడే స్నానంచేసి, జడల్లుకుంటూ, సోఫాలో అద్దంముందు కూర్చుని వుంది మాధవి. పడవ వాడితో ఏదో అన్నారు. వాడు టీ, బ్రెడ్ తెచ్చాడు.

"మీా రెప్పు డొచ్చారు ....??"

"నాలుగైదు రోజులైంది."

"నే నొచ్చి వారమైంది. హరి వొచ్చి తీసుకొచ్చాడు. ఎరుగుదురా హరిని"...

"అవునవును."

"మీరు బాగా చిక్కిపొయ్యారు. మా దగ్గిరే ఉండాలి. అన్నీ మేం చూస్తాం. అన్నయ్యకి కాశ్మీర్ కొట్టిన పిండె....." అంది మాధవి.

అతన్ని అక్కడే ఉండిపొమ్మన్నారు ఆ పడవగృహం ఇక్కడికే పట్టిస్తా మన్నారు అక్కడే భోజనా లయ్యాయి. ఆ మధ్యాహ్నము నిషాట్‌బాగ్ తోట కెళ్లారు. నూర్‌జహాన్ సోదరుడు అసఫ్‌ఖాన్ వేయించిన తోట అది. పది మెట్ల కింద, పర్వతంనుండి జారే ఉద్యానవనం. పైనుంచి చూస్తే డాల్ సరస్సు కనబడుతుంది. నడుమ జలం, పాయలు పాయలుగా, చిన్న జలపాతాలుగా జారుతూ ఉంటుంది. ఎందరో జనం. నల్ల బురఖాలు, తెల్ల బురఖాలు—అందులో చూచేందుకు రెండు కంతలు. అకుపచ్చరంగు ఫిరానా ధరించినవారు, కాబూల్‌నుంచి వొచ్చారు. తల చుట్టూ పాగా ధరించిన పిల్ల కాశ్మీరంది. పాష్మీనా శాలువలు కప్పుగున్నవారు అఫ్గన్లు. టీ త్రాగి, మొక్కల నడుమ ఒక మూలగా కూర్చున్నారు. మాధవి ప్రశ్నలకి సమాధానంగా, హరికృష్ణ తన కథ చెప్పడం సాగించాడు. అతనివి పెద్ద కళ్ళు. మంచి పళ్ళ వరస, సన్నటి పొడగాటి ముక్కు, చివరలో కొంచం వంకర తిరిగింది. ఎగదువ్విన క్రాపింగ్‌పై, ఫర్ టోపీ. ఊదారంగు కాశ్మీరం కోటు, పిజామా—వింతగా ఆ వాతావరణంలో ఇమిడిపోయి, తెలుగువాడిలా కనబడడు. మాధవి కూడా, అక్కడ వారి దుస్తులు ధరించింది మోచేతిమీదకి దిగిన జుబ్బా చేతుల—చివర నగిషీ లేసు. త్రికోణం కట్టింగ్ మెడ—చుట్టూ జిగిణీ—జాకెట్ నడుం మీదికి దిగింది. పైన పావడా; జుట్టుమీద తిప్పి దిగవిడిచిన శాలువ—తెల్ల సిల్కు పిజామా—పాదాల దగ్గర పడ్డ మడతలమీద నగిషీ జాల్తారు. పాపిట నడుమ కుంకుమ—పుష్ప విశేషం, వంగపండు, ఇంద్ర ధనుస్సు—కలువ, తుప్పపండు జల్దరుపండు ఆ ప్రాంతంలో కనబడే వాటిల్లో కలిసిపోయి, మాధవి వొక పుష్పంగా, ఫలంగా మారిపోయింది వెనక, పైకి లేచిన శిఖరం అంచుల్లో పెద్ద పెద్ద దేవదారు వృక్షాలు. దూరంగా చూస్తే మంచు శిఖరాలు—అక్కడ పాదాల దగ్గర, అల్పమైన మనుషులు—పుష్పంగా మారిపోయిన మాధవి. రవి మనస్సు ఎలాగో ఐపోయింది. తన వ్యక్తిత్వపు స్వరూపాన్ని మరిచిపోతున్నాడు. హరికృష్ణ కథ వినలేకపోతున్నాడు. తనూ, కంపెనీ, గంగాధరం. స్టెయిన్‌లెస్ స్టీల్ అన్నీ దూరమై పోతున్నాయి. అవి గతంలో నీడలు. ఇక్కడ ఇది వెలుగు. అన్ని ఇంద్రియాలూ ఒక్కసారి సజీవమై తారతమ్యం, విచక్షణ, ద్వంద్వాల విభిన్నత ఎరగక, సౌందర్యాన్ని అన్వేషించి తెలుసుగుని, పట్టుగుని, గుండెకి హత్తుగుని రాళ్లుగా మారిపోయిన మనుషులు. ఇంక హరికృష్ణ కథ.

స్మితిజోరా, మామయ్య, దేశ విభజన జరిగిన రోజుల్లో పాకిస్తాన్ ప్రాంతం నుండి వొచ్చేసి, కొంతకాలం బారాముల్లాలోనూ, మరికొంతకాలం లడక్‌లోనూ ఉండి, తుదకు శ్రీనగర్‌లో షికారా పడవలు కట్టుగుని, అద్దెల కిచ్చి తిప్పుతూ గడుపుకుంటున్నారు. కొన్నాళ్లకి మామయ్య చనిపొయ్యాడు. స్నేహితురాండ్ర సహాయంతో పడవలోనే ఉంటూ, పడవల్ని అద్దెలకిచ్చి ఉంటున్న సమయంలో అమరనారాయణ అనే తివాసీల పనివాడితో స్నేహం ఏర్పడింది. అతనే ఆమెను ఆదుకున్నాడు. అప్పుడే హరికృష్ణ, అమరనారాయణ కలిసి, తివాసీలు, శాలువలు తయారుచేసే పరిశ్రమ నిర్వహించి మంచి లాభాలు పొందారు. స్మితీజోరా, హరికృష్ణని ఆప్యాయతతో చూసేది. అతన్నే ప్రేమించింది. అమరనారాయణకి, ఇతనికి అభిప్రాయ భేదాలు ఏర్పడ్డాయి. ఒకరాత్రి, సరుకంతా లారీలమీద కెక్కించి లడక్ ప్రాంతానికి వెళ్లిపొయ్యాడు. దానితో హరికృష్ణకి ఏమీ మిగలకుండా పోయింది హరికృష్ణ, స్మితీజోరా, ఆరాలు తీసి, వెదకి వెదకి అమరనారాయణ్ ఎక్కడున్నదీ తెలుసుకున్నారు. బెదిరించి, జగడమాడక, తిరిగి శ్రీనగర్ రావల్సిందిగా బతిమలాడారు. అతను సరే నన్నాడు. మళ్లా కలుసుగున్నందుకు వినోదించాలన్నాడు. ఊలార్ సరస్సులో షికారాలో వెడదా మన్నాడు. డజను బుడ్లు, జిన్, విస్కీ—తెచ్చాడు జీలమ్‌నది—ఊలార్ సరస్సులోకి ప్రవహిస్తుంది. పదిహేను మైళ్లు పొడవైన విశాలమైన సరస్సు. మధ్యాహ్నానికి సరస్సులోకి చేరుకున్నారు. గట్టుకి, రెండు ఫర్లాంగుల దూరంలో పడవ నిలిపారు స్మితిజోరా ఏ పానీయమూ ముట్టలేదు.

అమరనారాయణ్‌ని తృప్తిపరచడానికి, సీసా చేతులో తీసుకుని, అటూ యిటూ చూసి నీళ్లల్లో పారబోసేది. స్నేహితులిరువురూ బాగా త్రాగేశారు. అమరనారాయణ్ పాటలు మొదలెట్టాడు. స్మితిజోరా, వెనుక గదిలో వెన్ను వాల్చింది. హరికృష్ణ మైకంతో కళ్లు మూశాడు.

అమరనారాయణ్ పడవకి బెజ్జం పెట్టాడు. పడవ నడవడం సాగించాడు. ఆ సరస్సులో మధ్యాహ్న సమయంలో పెద్ద పెద్ద గాలులు వీస్తాయి. చిన్న పడవలు తట్టుకోలేవు. పెద్ద గాలి ప్రారంభమైంది. సరస్సు మధ్యకి వెళ్లవల్సిన పడవ, వొడ్డుకి వెడుతోంది. బెజ్జంగుండా పడవలోకి నీళ్లొస్తున్నాయి. అమరనారాయణ దూకేశాడు. అతను మంచి ఈతగాడు. ఒడ్డుకి చేరుకున్నాడు. స్మితిజోరా, నీళ్లు రావడం, గాలి వీయడం గమనించింది. బెజ్జాంని ముయ్యడానికి చెయ్యి పోనిచ్చి, నీటిని రానీకుండా అపుజేస్తూ, హరికృష్ణని కేకేసింది.

జిజ్ఞాసతో, సందర్భం తెలుసుకున్న హరికృష్ణకు బేజారెత్తి, పొయ్యాడు. గాలి పడవని తోసేస్తోంది. పక్కకి వొరిగినప్పుడల్లా, మరికొంత నీరు లోపలికొచ్చి పడుతోంది. వొడ్డు ఎంతో దూరం

లేదు. పడవ మునిగిపోయింది. స్మితిజోరా నీళ్లల్లో పడిపోయింది. ఆమెని పట్టుగోడం కోసం, హరికృష్ణ మునిగి తేలుతూ, ఎంతో నీరు త్రాగి, తన్నుకులాడి, ఆమె శరీరాన్ని పట్టుగుని పావుగంటలో ఒడ్డుకి చేరాడు. ఆమె తెలివిరాక పడిపోయింది. ఇద్దరు ముగ్గురు పడవవాళ్ల సహాయంతో ఆమెని ఒక గుహలోకి చేరవేశాడు. సపర్యలు చేశాడు. మూడో నాడు ఆమె చనిపోయింది. ఆమె పడవ గృహంలో, ఎన్నెన్నో తివాసీలు, శాలువలు భద్రంగా పెట్టెల్లో దాచింది. ఆ వస్తువులతో తాను మళ్లా వ్యాపారం కొనసాగించాలి.

ఈ వృత్తాంతం చెప్పి కంట తడిబెట్టుకున్నాడు హరికృష్ణ. ఈ వ్యక్తిలో ఇంతటి ఉద్రేకం ఉండి, ఇన్ని విచిత్రమైన అనుభవాలకు గురైనందుకు ఆశ్చర్యపడ్డాడు రవిశంకరం.

"ఇంటికొచ్చెయ్యి—అక్కడ ఏదన్నా చూడొచ్చు" అన్నాడు

"ఇక్కడ అలవాటైంది. ఆమె చాలా దూరదృష్టి గలది వందకి పైగా పెద్ద తివాసీలు స్నేహితుల గోడౌన్స్‌లో పెట్టించింది—ఆమె ఎరుగును కాబోలు అమరనారాయణ స్వభావం. తన పడవలో రెండు మూడు పెట్టెలలో శాలువ లున్నాయి. లెక్కలు తెమలక ఆమధ్య నేనూ అతనూ చచ్చాం. అవన్నీ నేనే తన్నుకరించా ననుకున్నాడు నారాయణ, అతని ప్రేయసితోబాటు సరుకుని కూడా. అందుకే అంత దురంతానికి వొడిగట్టాడు"

సాయంత్రం ఇంటికొచ్చారు. తర్వాత కనిపిస్తానని, తన పడవ కొచ్చేశాడు రవిశంకరం.

ఆరోనాడు, అందరూ గుల్‌మార్గ్ బైలుదేరారు—కాదిర్, హీరాలాల్, మాధవి, హరికృష్ణ, స్మితిజోరా స్నేహితురాలు — పడవ యజమాని చెల్లెలు—'ప్రీతమ్' అనే ఆమె—రవి, అందరూ. కారు దిగాక, గుఱ్ఱాలు అమర్చుకున్నారు గుఱ్ఱం నడిపించేవాడు ముందు నిలబడతాడు. స్త్రీలెక్కిన గుఱ్ఱంకి, ఇద్దరుంటారు, ముందొకడు, వెనకొకడు. గుల్‌మార్గ్, మెరిసే ఆకు పచ్చ బయళ్లతో, దూరంగా వొంకరగా దిగిపొయ్యే కొండలతో పెద్ద పెద్ద చీనార్ చెట్లతో—స్టడీ ఇన్ ఎమరల్డ్—(study in—Emerald) లాగ ఉంటుంది. చిత్రకారుడి స్వర్గం రవి, రెండు మూడు, కలర్ స్కెచెస్ వేశాడు. గుర్రాలమీద, అందరూ ఫోటోలు తీసుగున్నారు. పచ్చికబైలులో, కుర్చీలు వేసుగుని టీలు త్రాగారు. ప్రీతమ్, హరికృష్ణ ప్రక్కనే కూర్చుంటుంది. అతనితోనే మాట్లాడుతుంది.

"ఈమె డోగ్రి జనపద గీతాలు పాడుతుంది—పడవ పాటలు—" అని హరికృష్ణ ఆమెతో ఏదో అన్నాడు. ఆమె పాడడం ప్రారంభించింది. పల్చటి మనిషి—ఆ వింత దుస్తుల్లో స్థూలంగా కనబడుతుంది. బాగా పసిమి—డల్‌గోల్డ్, పెద్ద బుగ్గలు—కళ్లు సన్నమైనా, పొడుగ్గా, చేపలల్లే ఉన్నాయి. వెల్‌వెట్ కోటు లోపల వక్షం చదునుగా కనబడుతోంది. ముక్కుకి ఏదో గుండ్రటి అలంకారం. బొట్టు లేదు. నుదిటిమీద జుట్టు వెనక్కి తోసేసి, చుట్టూ, వెడల్పాటి రిబ్బన్ కట్టింది. పళ్లు రెండు మూడు వంకర. ముక్కు రంధ్రాలు కనబడే వొంద్ర కాసే పయ్యాక హరికృష్ణ ఆ పాటకి లయగా ఎగరడం మొదలెట్టాడు ఫోటోలు తీశారు. వింతగా ఉంది. బుడ్లు తీసి అందరూ తాగుతున్నారు.

"మీరూ తాగండి" అంటోంది మాధవి, తాను త్రాగుతూ. రవి ఆశ్చర్యపడ్డాడు భయపడుతూ మతిమరపుతో ఏమి మాట్లాడాలో తెలియని, అమాయకురాలు మాధవి ఈ రెండు మూడు నెలల్లోనూ ఎంత మారిపోయింది ! త్రాగేస్తోంది చురుకుగా మాట్లాడగలుగుతోంది. ఆనాటి సిగ్గు, మందగొండితనం—అన్నీ పొయ్యాయి. కొత్త చలాకీ, హుషారు. ఆరిందాతనం అబ్బాయి. వాతావరణమా ? తాను ఏదుగుతోందా ? కొత్త అనుభవం పొందిందా ? లేక తాను అస్వస్థతగా ఉండడంవల్ల ఆమె అలా కనబడుతోందా ?

మళ్లా గుఱ్ఱాలు నడుపుకుంటూ పైకి, ఖలిన్‌మార్గ్ వైపు వెడుతున్నారు ఎందరెందరో, వింత దుస్తుల్లో, దొరలు, పార్శీవారు, ఇరాన్ దేశస్థులు, సింహళులు, తమిళులు కేరళవారు గుజరాతీలు, కాబూలీలు, ముస్లిమ్‌లు, నేపాళీయులు, బౌద్ధులు—తామొక్కరే ఆంధ్రులు. గుఱ్ఱంపిల్లలపై పిన్నలు. ఇద్దరేసినడిపినూ వృద్ధులు.ఆమె—ఎంతలావో—మదర్ సుపీరియర్—నవ్వుతూ నడుపుతోంది గుఱ్ఱాన్ని అంత లావుంటె అదినడవగలదా అని తనే ఆశ్చర్యపడ్డట్లు. మంచు, నేలమీద తుట్టలల్లే పడింది. చెట్లమొదళ్లల్లో,పొదలపైనా, రాళ్లపైనా—మంచు—కోసిన కలవ ముక్కలల్లే ప్రారంభమై పైకి పోను పోను ఎక్కువవుతూవొచ్చింది. చలి మొదలెట్టింది. ఖలిన్‌మార్గ్ శిఖరంపై చేరుకునేసరికి, అంతటా మంచే.అక్కడ రెండు మూడు టెంట్స్ ఉన్నాయి.సిక్కులు టీ పెట్టి అమ్ముతారు కేక్స్, టీ.

దూరంగా అన్నివేపులా మంచుకొండలే—హిమవత్శిఖరాలు. వొక్కొక్కటి వొక మంచి ముత్యం. అన్నీ ఒక ముత్యాల హారం. మేఘం విడినప్పుడు కాంతిపడి, మెడతిప్పి, హారం అందం చూడమన్నట్లు అవి మెరుస్తాయి. ఏ మనిషీ అడుగుపెట్టని స్థలం—"ఈ ముత్యం ఎంత బాగుందో!" అని వేళ్లతో కదపని హారం. మేఘాలు కమ్మివేశాయి—హారం చూసి దిష్టి కొడతారేమో, మాయ మనుషులన్నట్లు. మేఘాలు, తెల్ల శాలువలు: కామక్రీడతో మైమరిచిన శిఖరాలు, చలికి కప్పుకోవాలని తెలియదుగావున, మే మే కప్పుతాం—అని మేఘాలు మూసివేస్తాయి. ఆ శిఖరాల అందం

చూడకండి. ఎండకి కరిగి, ఆ ప్రకృతి స్థనాలమీద మంచు జారు తుందా పాలు కారినట్లు! మనకి కనబడదు.

"అదేనండి—అటుచూడండి—అదేట నంగా పర్వతం—మహా శిఖరం......" అంది మాధవి. నీలం వెల్వెట్ జాకెట్పై, ఫర్కోట్, కాళ్లదాకా పడేదీ—వేసుగుంది. నల్లద్దాలజోడు పెట్టుకుంది. అడుగున రబ్బర్, పైన ఫర్వున్న కాలిజోడు. జడ ముడిచేసి, పైకి చుట్టి, దానిపై ఫర్టోపి ధరించి పరదేశ స్త్రీలా వుంది మాధవి. నంగా పర్వత శిఖరం—దూరంగా పారావేస్తోంది దాని నడుం నీలం—మొఖం ఎరువు, చుట్టూ పసుపు. మూడు రంగుల ప్రకృతిచిత్రం. విర్రవీగి శిఖరంతో ఆకాశం కొయ్యడంలేదు. నమ్రతతో, భక్తితో చేతులు జోడించిన శిఖరం.

"మీరు చలితో వొణికి పోతున్నారు ఈ కోటు వేసుగోండి" అంది మాధవి. అవును. అది మే నెల. అంత చలిగా ఉండదన్నారు. చలి నివారించే దుస్తులు తను తెచ్చుకోలేదు. కాని ఇక్కడ చలిగావుంది. పదివేల అడుగుల ఎత్తు ఆమె కోటువిప్పి, అతని భుజాలపై కప్పింది. బొత్తాములు పట్టవు. ప్రీతమ్ తన షాల్ని తెచ్చి, అతని నెత్తికి చుట్టింది. "తన బొమ్మ గియ్యమంటోంది. ప్రీతమ్" అన్నాడు హరికృష్ణ. టెంట్లోకెళ్లి అక్కడివారితో ఏదో మాట్లాడి, టెంట్ వెనక నీడలో బల్లలు, కుర్చీలు వేయించాడు హరికృష్ణ. దానిమీద కూర్చుంది ప్రీతమ్. మరోబల్లమీద కూర్చుని ఆమె బొమ్మ గీశాడు రవిశంకరం. మొహం పోలిక లేదుగాని, మనిషి కూర్చున్న ఆకృతి వొచ్చింది. వెనకాల, దూరంగా కొండలు. గబ గబ ముగించాడు.

"మరినాదో?" అంది మాధవి.

"చలికి వేళ్లు పని చెయ్యడంలేదు" అన్నాడు. అందరూ, కర్రపేట బండ్లమీద పీట మంచులో జారుతూ, కొండపైకి వెళ్లారు. ఆ బండి అరడుగుఎత్తు—రెండు చక్రాలుంటాయి. వాళ్లు లాగుతుంటె, మంచు పొడుమై, నీరై ఇరువైపులా పాయలై మీద పడుతూవుంటుంది. పైకి వెళ్లారు. అక్కడ చిన్న కొలను. బంగారం రంగు. సూర్యబింబం సిగ్గుతో తల వంచుగునే మెరుపు. మేఘాలు దూరంగావెళ్లి చోద్యం చూస్తూ, వాటి వంకర అందాన్ని ఆనీళ్లలో చూసుగుంటాయి! రవి శంకరం చలితో వొణికిపోతున్నాడు. మొహం వల్లబడుతూంది. వేళ్లు కదలడంలేదు. శ్వాస సుళువుగా రావడం లేదు. కోటు తీసేసిన మాధవి కూడా వొణికిపోతోంది. పసుపు, ఆకుపచ్చ, చాకలెట్రంగు. కాస్తంత నలుపు—వెండికి తుప్పు పుట్టినట్లు—ఆమె మొహం వైఖరి మారిపోతోంది. బొత్తాములున్న చోట ఫర్కోటు ఎడంచేసి, తన మొహం అందులో దాచుకుని, రవి శంకరం నడుంపైవాలింది మాధవి మెడమీదికి చేతులు పోనిచ్చి మొహాన్ని తనమీదికిలాక్కుంది. ఆమె అధరాలు చలికి బీటలువారి, గట్టిపడి, గరుకుగా అయ్యాయి. ఆయాసంతో వెనక్కి వాలిపొయ్యాడు. అతన్ని బండిమీదకి ఎక్కించి, ఇద్దరు పట్టుగుని టెంట్లోకి తీసికెళ్లారు. నిప్పు ముందు కూర్చోబెట్టి, చేతులు, కాళ్లు, వేడికోసం రుద్దుతున్నారు.

టీ త్రాగాడు. క్రిందికి దిగుదామన్నారు గుఱ్ఱాలు సిద్ధం చేశారు అక్కడ కాకులు, టెంట్ చుట్టూ తిరుగుతున్నాయి. మంచుకొండ గోడనీడుగా కాకులు చిత్రం--ఖలిన్మార్గ్లో కాకి. తెల్లటి బట్టమీద నల్ల కాకి నేసినట్లుగా—ఆ తిండికోసం ఇంత దూరమొచ్చాయి.

ఖలిన్మార్గ్ అంటె గొఱ్ఱెల ప్రాంతం. అక్కడ ఏ ఇతర ప్రాణిలేదు. కాకి వొక్కటె అది కాకి మార్గం. ఎంత దూరంనుండో, ఎంత ఎత్తుకో—ఆ చలికితగ్గ ఈకలు, అవయవాలు లేకపోయినా మనుషుల్ని వెన్నాడుతూ వచ్చింది కాకి. ప్రాణికోటిలో అదొక్కటే మనిషికి మిత్రుడు. తోడుండే ప్రాణి. దిగుతున్నారు గుఱ్ఱాల మీద. దిగడం కష్టం. ముందుకి వొరిగిపోతారు. వెనక్కిడెక్కించి కూర్చోవాలి. వెన్ను, కాళ్లు, పిరుదులు హూనమై పోతాయి. రెండు గంటలలో దిగి, కారుమీద బసకి చేరుకున్నారు. మళ్లా వొస్తానని రవి తన పడవకి వెళ్లిపొయ్యాడు.

మొర్నాడు రవి లేవలేకపొయ్యాడు హీరాలాల్ డాక్టర్ని పిలిపించి చికిత్స చేయించాడు. వొళ్ళుపట్టే కుర్రాడిని ఏర్పాటు చేశాడు. ఆమొర్నాడు ఏకాంతంగా వుండేచోటులో గడపాలన్నాడు రవి. మానసబల్ సరస్సు ప్రశాంతంగా, మారుమూలగా ఉంటుందన్నాడు కాదిర్. అక్కడికి వెడదామన్నాడు.

మానసబల్ సరస్సు శ్రీనగర్కి పదునెనిమిది మైళ్ళదూరం. హీరాలాల్ ఒక జీపు, కుర్రవాడిని వప్పగించాడు. మధ్యాహ్నం వొంటిగంటకి బైలుదేరడానికి నిశ్చయమైంది. పెందరాళే భోజనం చేసి, పరున్నాడు రవిశంకరం. పన్నెండుదాటింది. ఎవరో గదిలో కొచ్చిన అలికిడైంది. మంచంప్రక్కనే నిలబడింది మాధవి. పడవ గది కిటికీలన్నీ మూసివున్నాయి. ఒకదానిమీద కర్టెన్ లాగివుంది. చీకటిగా, చల్లగావుంది.

"నువ్వా......" అని లేవబొయ్యాడు.

"లేవకండి. ఎలా ఉన్నారో చూద్దామనొచ్చా. చూడకుండా ఉండలేకపొయ్యానబ్బా......" అతను ఎక్కడికి వెళ్ళదల్చుకున్నదీ చెప్పాడు.

"నేనూ రావొచ్చా—రానీండి. మీరొక్కరూ—అమ్మో-ఎలా ఉండగల్రు. నేనేమనుకున్నారో!...... కోపమా?"

"ఎందుకు?"

"లేకపోతే ఫరవాలేదు." పిక్నిక్ పరికరాలు, సంచీలో సిద్ధం చేసింది మాధవి. పడవవాడు, టీ, బిస్కట్లు తెచ్చాడు. ఫ్లాస్కర్

ముద్ద చిత్రలేఖనం పరికరాలు, ఒక పెట్టెలోవుంచి, అన్నీ జీప్‌లోకి లోడ్‌చేశారు. ఒంటి గంటన్నరకు కదిలింది జీప్. ఓపిగ లేక, ఆరోజు రవిశంకరం గడ్డం చేసుకోలేదు. అక్కడక్కడ తెల వెండ్రుకలున్నాయి. తైలంలేక, జుట్టంతా, రేగి చిందర వంద రగా వుంది. పైజామా, లాల్చీ, దానిమీద కాశ్మీరం వేస్టుకోటూ ఒక ఫర్‌టోపీ వేసుగున్నాడు. చేతులో కర్ర. జీప్ మధ్యలో నిల్చింది. కుర్రవాడు టాంగా మాట్లాడాడు. జీప్ అక్కడ నిల్చి పోతుందిట. టాంగాలో కచ్చాబాటలో రెండు మైళ్లు వెళ్లారు. ముగ్గురూ టాంగాలో, రెండు మైళ్లు వెళ్లాక, టాంగా నిలిచి పోయింది. అక్కడే ఉండిపోతుందిట. అక్కడనుండి మరోమైలు నడివి వెళ్లాల్సిందే. సామాను, కర్రవాడు మోస్తున్నాడు రవిశంకరం మాధవి నడుస్తూ వెడుతున్నారు. అన్నీ ఆకుపచ్చ కొండలు— అంత ఎత్తైనవికావు గొర్రెల మందలు— కాపరులు తెల్లటోపీలు, తెల్లగడ్డాలు, పొడుగాటి లాల్చీలు—చేతిలో కర్రలు—దూరంగా మంచుకొండల శిఖరాలు

సెలయేళ్లు పచ్చ కొండల నడుమనుంచి జారి, ఎర్రరాళ్ల నేలమీదుగా, అడుగులోతున, ప్రవహిస్తున్నాయి. ఒకటి రెండు మానసబల్ సరస్సులో కలుస్తున్నాయి. వాటిలోంచి నడుస్తున్నారు. పాదాలకింద, నీళ్లలో పట్టులాంటి ఇసుక, చిన్న రంగురంగుల రాళ్లు —సన్నగా గానంచేస్తూ కదులుతోంది నీరు. కొండలకింద చినార్ చెట్లు. కొన్ని కొండచెట్లు—తెల్లటి ద్రుమాలు— వెండి తొడుగులా, సన్నగా, పొడుగ్గా మెరుస్తున్నాయి దూరంగా ఆ చెట్లనడుమ కస్తూరి మృగం, కనబడి, వింతగాచూసి పరుగెత్తింది. దిగువున తప్పపండ్లు సెలయేటి గట్లమీద వంగ, జల్దరుపండ్లు—కొమ్మలమీద మామిడి పిట్ట. మరో ఫర్లాంగు నడిచాక, 'హట్'కి చేరుకున్నారు. కుఱ్ఱవాడూ, సామాను అక్కడవుండి పొయ్యాడు.ఒక సంచీమాత్రం తీసుకుని వారిద్దరూ సరస్సుకేసి నడుస్తున్నారు. ఫర్లాంగు నడిచాక, మానసబల్ సరస్సు చేరుకున్నారు. నిర్జన ప్రదేశ మది అంతటి ఏకాంతం మరెక్కడా కనబడదు. చిన్న చిన్న పొదలు గట్ల వెనక. రంగు రంగుల పూల మొక్కలు. గుబురు చెట్లు. వెండి ద్రుమాలు. ఆ అందానికి తట్టుకోలేక, పిట్టలు కూడా రెక్కలు ముడుచుకుని నిద్రిస్తున్నాయి.

అంతా చల్లటి నీడ—ఏకాంతం విప్పి పారేసిన వస్త్రం— తడిపి ఎండబెట్టినట్లు. చుట్టూ ద్రుమాలు, ఆకులు, సర్వాంత ర్యామిగా గడ్డి—పచ్చ తివాసీలా పరిచిఉంది కాగితం తీశాడు. రంగులు కలుపుతున్నాడు రవి పచ్చకొండ, పచ్చ చీర ధరించినట్టుంది. దాని మధ్యగా కొన్నిచోట్ల ఎర్రరాతిని దొల్చి, చెక్కేసినచోట్ల చీర మడతల్లా అమరి ఉన్నాయి. అతను వెయ్యదల్చుకున్న చిత్రం చీర మడతలు. ఆధునిక శైలిలో—గీతలు, కోణాలు—చదరాలు—వొంపు లుండవు. స్కెచ్ గీశాడు. మాధవి చేతులపై తల ఆనించి చూస్తోంది.

"కాసేపు రెస్టుతీసుకోరా ఏం?" అని దగ్గరగావొచ్చి అతని వొళ్ళో తల ఆనించింది.

"వేడిగావుంది. స్నానం చేద్దామా?" గబ గబ హట్ దగ్గరికి పరుగెత్తి, సంచీలో బట్టలు, ఫ్లాస్క్ తెచ్చింది. నాలుగవు తోంది. పైజామా, పొట్టికోటుతో, జడ మెలితిప్పి, మెడకింద బిగించి, నీళ్ళలోకి దిగింది మాధవి. గట్టున కూర్చున్న అతని చెయ్యి పుచ్చుగుని నీళ్ళలోకి లాగింది. గట్టున నడుంలోతు అతని మొహాన నీళ్ళు జల్లుతూ, నడుం పట్టుగుని ముంచింది.వెన్నుమీద వాలి, అతని మెడచుట్టూ చేతులు బిగ్గించి, శరీరం రాస్తోంది. ఉక్కిరి బిక్కిరై విదల్చుకుని, దూరంగా వెళ్ళాడు.

"ఎందుకట్లా చేస్తావు?"

జుట్టురేగి ఆమె నుదిటిమీద పడుతోంది. జాకెట్టు మెడదగ్గర స్తనాల నడుమ గీతమీద నీడ వెలుగుపడి కదులుతోంది.

"మీ కిష్టంగా......"

"నీతో అన్నానా?"

"అమ్మాత్రం తెలీదా ఏమిటి? మీ కళ్లే చెప్తాయి" అని దగ్గరగావచ్చి, అతన్ని మీదకి లాక్కుని, నోట్లో నీళ్లుపోస్తోంది.

"సర్దాలేదా?"

"నీకంటె ఎంతో పెద్దవాడిని. నువ్వు పెండ్లి కావల్సిన దానవు" అన్నాడు.

ఆమె చెక్కిలి అతని గడ్డానికి రాస్తూంది.

"షేవ్ చేసుకోరాదూ..."

"నా ప్రశ్న వినబడలేదా?"

"దానికీ దీనికీ ఏం సంబంధం?

"నాకా తేడాలు లేవు."

ఆధునిక స్త్రీ—కొత్తతరంది. మారిన దృక్పథంగల నేటి కాలపు స్త్రీలకు ఈమె ప్రతినిధి కాబోలు ననుకున్నాడు.

"నీకు లేకపోవచ్చు—" ఇతరులకి వుండొచ్చుగా."

"ఓ యబ్బ, నాకు చెప్పకండి మొగాడికి అసలే లేవు. నే నెరగనా ....."

"బాగా అనుభవం ఉన్నదానల్లె చెప్తున్నావే?"

"నేనూ చూస్తున్నాగా."

గట్టుకి చేరారు. ఆమె దూరంగా వెళ్లి, చీర ధరించింది. తెల్లపట్టు—కాశ్మీరంది—అంచులేదు. నల్ల జాకెట్ వేసుగుంది జడ సర్దుకుని, దగ్గరగావొచ్చి రాతి బండమీద కూర్చుంది. రవిశంకరం ఆమె దగ్గరకెళ్లి, చీరమడతలు, సరిగ్గా, తిన్నగా, గీతల్లా జారే

టట్టు సర్దాడు. కొంత భాగం చీర పక్కకి తొలిగించి, అందులోంచి, తొడ, మోకాలు, మడమ కనబడేటట్లు అమర్చి కదలకుండా కూర్చోమన్నాడు. రెండు గజాలదూరంలో, గడ్డి చదునుచేసి, పెట్టెమీద ప్లాస్టర్ముద్ద అమర్చాడు. సంచిలోంచి రెండు తీగలు తీసి, వాటిని ఒక ఆకారంలోకి వొంచి, ఆ రెంటి చుట్టూ ప్లాస్టర్ని మెత్తి, అడుగెత్తున, ఒక ఆకృతిని తయారు చేశాడు.

"నా బొమ్మ మొన్న గియ్యనన్నారుగా—"

"మాట్లాడకు. కదలకు."

తొడ పక్కకి కదిల్చింది.

"సీతాకోకచిలుక—మరి చూడండి ఎల్లా!" అంది అమాయకంగా. సీతాకోక చిలుకని తోసేశాడు. మళ్లాకాలు అమురుస్తుండగా, ఆమె అతన్ని గట్టిగా కౌగలించుకుంది. అతని తల తిరిగింది. బండ మీదనుండి కిందకిజారిపోయింది పట్టు విడవక, అతన్ని కిందికిలాగి, దొర్లించి, నిలిపి, వక్షంపై వాలింది. ఆమె స్తనాలు తగుల్తున్నాయి. చేతులు పీకుతున్నాయి. ఆమె నోరు, కళ్లు కనురెప్పలు, చెక్కిళ్లు, చెవి, జారి ఊడిన తల వెంట్రుకలు, ఎ్రరటి శక్తి, ఏదో ఆవహించి, అతన్ని ఆమెవేపు లాగేస్తోంది. అస్వస్థత లోంచి, కడసారి బలం ప్రజ్వరిల్లి కాలుస్తోంది. నాళాలన్నీ లయతో కొట్టుకుంటున్నాయి. వ్యక్తిలో సంఘం అమర్చిన పొరలన్నీ ఊడిపోతున్నాయి. తార్కిక దశ దాటేశాడు—తర్కం, బుద్ధి, నైతిక జిజ్ఞాస ఆ సరస్సులో మునిగాయి ఆధ్యాత్మిక వెలుగు ముద్దగా గడ్డకట్టి ద్రవించని శరీరంలో 'అహం లేదు—వ్యక్తి లేడు, ఫలానా మనిషిలేడు. సృష్టి ప్రేరేపించిన తృష్ణ గోళంగా మారి శూన్యంలో తిరుగాడుతున్నాడు. రంగులులేవు. అంతా చీకటె శూన్యం తృష్ణగోళాలు—ఎక్కడో ఢీకొని, ప్రేలి, బద్దలై, నుశ్త్రై, గాలై—అంతమొందే ఆవేదన—భరించడం ఎరుగున్న ఆగడ్డి, ఆ చెట్టు, ఆ సరస్సు, కన్ను గీటినా, పలకని ఆకాశం —ఆది సృష్టిలో ప్రాణి కదలిక—అంతమయ్యేటప్పుడు మిగిలే ఏకాంతం, ప్రశాంతం.

"ఇప్పుడన్నా సరిగ్గా కూర్చో" అని చీర మడతలు, మోకాలు అమర్చి, దూరంగావుండి ఆ శిల్పం ముగించాడు. ఎందరో సృష్టి కర్తల శరీరాలలో దాగిన శక్తులకు లొంగిన శిల్పం అది. దాని వెనక చరిత్రలో భగ్న హృదయులైన స్త్రీలు, యుద్ధంలో ఓడి చచ్చిన చక్రవర్తులు, ఓడలు నడిపిన బానిసలు, భూకంపానికి తట్టుగుని నేలలో పడని వీరులు, ఎన్నెన్నో హృదయాలు పగిలినప్పుడు పటాపంచలైన అణువులు—వాటినుండి కాలవాహినిలో ప్రవహించి అతని చేతుల్లో ఆ ప్లాస్టర్ ముద్దపైకి ఉపొంగి కల్పించిన ఆకృతి —సిద్ధంగావుంది. అవతల తలుపుతీస్తే ప్రవాహం వచ్చి పడుతుంది ఆ తలుపు తీసింది మాధవి.

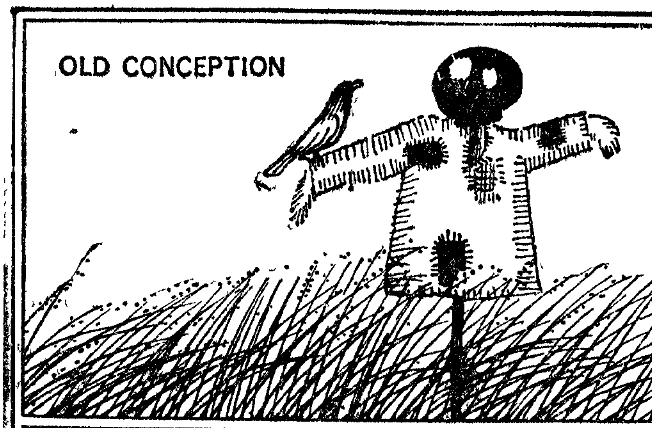

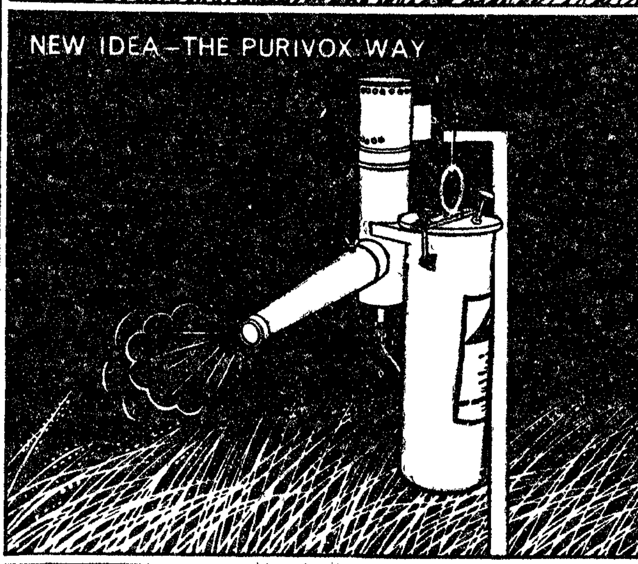

మీ పంటలను మృగాలు, పక్షులనుండి రక్షించండి. ఒక "పురివాక్స్" ను స్థాపించండి మృగాలను పక్షులను బెదిరించి పారదోలు నవీన ఉత్తమ యంత్ర సాధనం. ఉపయోగించటం సులభం మరియు తక్కువ ఖర్చు. సుమారు ఒక పౌండు కాల్సియం కార్బైడ్తో 12 గంటలవరకు పనిచేయును. తుపాకి ప్రేలుడు వంటి శబ్దము నిజంగా భయమును గలిగిస్తుంది!

PURIVOX

ఏ పొలంమీదైనా ఉత్తమ యాంత్రిక రక్ష

CROP PROTECTION CPC

వివరములకు :
క్రాప్ ప్రొటెక్షన్స్ కార్పొరేషన్
"నిరంజన్", రూము నెం. 602
99, మెరైన్ డ్రైవ్. (మెరైన్ లైన్స్ స్టేషన్ ఎదుట) బొంబాయి—2 BR
ఫోన్ 243472 తంతి 'FOODSAVER'

FDS CPC-1

ఆరు దాటింది. ఫ్లాస్క్‌లో టీ త్రాగాడు—గడ్డిలోవారి కళ్లు ముశాడు. సంధ్య విప్పిపారేసిన ఎఱ్ఱబట్ట సరస్సులో తడుపు తున్నారెవరో. తెల్లమ్రానులు నల్లబడుతున్నాయి. వలుపు శాలువ కప్పుతున్నారు.

"మరి వెడదాం పదండి"

అని సామాను సంచిలోసర్ది, అతన్ని లేవనెత్తింది మాధవి. ఒక మహా సత్యాన్ని, గొప్ప సౌందర్యాన్ని సందర్శించిన యోగికిమల్లె తన్మయుడై లేవలేకపోతున్నాడు.

ఎక్కడికి వెళ్లటం? ఎక్కడనుండి వొచ్చాము? తానెవరు? ఆమెవరు. అంతా మాయ. ఆనందంతో విఱ్ఱవీగే శరీరానికి ప్రశ్నలు లేవు. అన్నీ సమాధానాలే. టాంగాలో, జీప్‌కు చేరేసరికి ఎనిమిదైంది

ఆమొర్నాడు ప్రయాణమై ఇంటి కొచ్చేశాడు రవిశంకరం. మరోవారం అయ్యాక వొస్తానంది మాధవి ఉన్న సరుకుతో ఇంటి కొచ్చెయ్యి. అక్కడేదన్నా వ్యాపారం పెట్టుకోవచ్చునని, హరికృష్ణ కి సలహాయిచ్చి, తివాసీలు, శాలువలు, పట్టుకురమ్మని స్నేహితుడి దగ్గర సెలవు తీసుకుని బైలు దేరాడు రవి. 'చీర మడతలు'— శిల్పం కళాఖండాల పోటీ ప్రదర్శనకై పాక్ చేయించి, తన స్నేహి తుడి పేరిటపంపి, అతన్ని ప్రదర్శనకర్తలకు అందచెయ్యమన్నాడు. రెండోది—'చీర మడతలు' అన్నది వాటర్‌కలర్ చిత్రం. మెడకింద భాగం మాత్రం కనబడే చిత్రం—ఆధునిక శైలిలో గీసినది,— దాన్ని మరో ప్రదర్శనకి పంపించాడు.

ఇంటికెళ్లి మరోవారం గడిపి భార్యతో కలిసి స్వగ్రామాని కొచ్చాడు.

కంపెనీ వ్యవహారాలలో పెద్ద మార్పు లేవీ లేవు. తను సప్లై చేసిన కప్పులు, సాసర్లు, చాలవరకు పగిలాయుట. తాను తెప్పిస్తున్న స్టైన్‌లెస్‌స్టీల్ కొంత కప్పులు, సాసర్లకీ వాడి, వాటిని పనివాండ్ర కందచెయ్యడానికి సంకల్పించాడు. హరికృష్ణ తెచ్చే తివాసీలని గదులలో వేయించాలి.

పది రోజుల్లో మాధవి పనిలో చేరింది. రవి, హరికృష్ణకి కొంత పెట్టుబడిపెట్టి, రెండు గదులు అద్దెకి తీసుకుని తివాసీలు, శాలువలు వ్యాపారం నడుపుగునే ఏర్పాటు చేయించాడు. కంపెనీ డబ్బుతో. డజను తివాసీలకి ఆర్డర్ ఇప్పించాడుకాని, మానేజ్ మెంట్ దానికి సమ్మతించలేదు. టెండర్లు కొటేషను కావా లన్నారు పెద్దలు. అసలు తివాసీలు వొద్దే వద్దన్నారు. బురద కాళ్ళతోతొక్కే యీ అలగా జనానికి తివాసీలేమిటి. తమ స్వంత పనివాళ్ళు అలగా జనమా? ఇంతేనా వీరి అభిమానం, ఆదరణ!

"ఏదయ్యా, స్టైన్‌లెస్‌స్టీల్— ఐదారువేలు తీసికెళి బొంబాయి, కాశ్మీరం తిరిగొచ్చావు. ఇంతవరకూ సరకు కనబడదేం?" అని ప్రశ్నించాడు నరసయ్య. అవును, స్టీల్‌షీట్లు ఏనాడో వొచ్చి ఉండాలి. బొంబాయినుంచి. గంగాధరం కొన్న స్టీల్‌షీట్స్ ఎప్పుడో ఒచ్చాయిట. వాటితో అవసరమైన మర మేకులు కూడా తయారు చేయించారుట.

"చూడు, ఈ మర మేకు—ఎంత పసందుగావుందో. నీ సరు కేదీ?" అన్నాడు నరసయ్య. రెండు స్టీల్ మరమేకుల్ని బల్లమీద తిప్పుతూ తెలగా, నున్నగా, మెరుస్తున్నాయి మేకులు. దిగువున అంగుళంన్నర మర తిరుగుడు—తీగ. చాలా ఉపయోగంట. నాణ్య మైందిట. ఆ తిరుగుడులో, లయ, క్రమం చూస్తున్నాడు రవి. ఒక డజను మరమేకుల్ని, కాన్వాస్‌లోగుచ్చి, వాటిని ఆధారంగా ఒక డిజైన్ తైలవర్ణంలో తయారుచేస్తే, ఆధునిక నైరూప్యచిత్రం అవుతుంది. పారిస్‌లో కళా విమర్శకులు మెచ్చుగుంటారు రాక్ ఫెల్లర్, పీర్‌పాయింట్ మార్గన్ కుటుంబాలవారు కొన్ని వేల డాలర్సకి కొంటారు.

ఇక్కడ మర మేకు షీట్లకు దిగేస్తారు.ఎక్కడికోపంపుతారు. వారు వాటిని మరోదానికి ఉపయోగిస్తారు. పై దేశాలకి సంపుతా తారు. లక్షలమీద వ్యాపారం. చీర ముఖ్యంగాని, చీరమడత ఎవరి క్కావాలి? మరమేకు, చీరమడత!

గంగాధరంకి టెలిఫోన్ చేశాడు—

"ఏమో నాకేం తెలుసు?"

"లైసెన్స్ తీసుకుని పంపమన్నానుగా."

"తీసుకోమన్నావు—కాని ఇవ్వందే."

"అదేమిటి, కోటులోపల జేబులోవుంది తీసుకోమన్నా—తీసు కున్నావు. లైసెన్స్ చెక్కు......"

"అన్నావు.తీసుకోందే. ఇస్తావనుకున్నా. సోమయ్యని స్టేషన్‌కి కూడా పంపాగా?" అన్నాడు గంగాధరం.

"నిజం? నువ్వు తియ్యడం చూశాను. చూసినట్లు జ్ఞాపకం......"

"అంతేలే—నీ వన్నీ జ్ఞాపకాలు, స్వప్నాలు నీ వొంటో బాగా లేదు. మైకంలో పడుకుని వున్నావు. అలా భ్రమించివుంటావు. అంతే."

"అంతే?"

"అంతంతే."

ఫోన్ దించేశాడు. చెక్కు, లైసెన్స్, గంగాధరం తన జేబు పాకెట్‌లోంచి తియ్యడం తను చూశాడు. సందేహంలేదు. ఏదీ, చెక్కేదీ—తియ్యకపోతే తన దగ్గరే వుండాలిగా. ఇంటికెళ్ళి తను కాశ్మీర్ తీసుకెళ్ళిన దుస్తులు గాలించాడు. అవి చాకలి తెచ్చినవి. ఏనాడో రాళ్ళకిపూడి, నీళ్ళలో కలిసిపోయివుంటాయి. గంగాధరం అంత అబద్ధం ఆడతాడా? తనే పారబడివుండాలి. మొత్తంమీద లైసెన్సు, డబ్బు పొయ్యాయి. అరటన్ను స్టీల్ షీట్స్—ఐదువేలు, అమ్మితే లాభం రెండు వేలు—మొత్తం ఏడు వేలు. తన ఖర్చులు

వెయ్యి. గంగాధరం అంతటి దారుణానికి వొడి కడతాడా? ఇదివరలోకూడా తను, అతన్ని అనవసరంగా సందేహించాడు— టెలిఫోన్ చేసిన సందర్భంలో. రూపాయిది, రెండు రూపాయలకి కొన్నాడని సంశయించాడు. ఇదంతా గంద్రగోళంగావుంది. తన వొళ్ళు, మనస్సు బాగున్నాయా? డాక్టర్ని మళ్ళా చెకప్ చెయ్యమన్నాడు. ఏ దోషమూ లేదన్నాడు ఫిట్‌గా వున్నావన్నాడు.

భూషణం ద్వారా కబురంపారు. వారం రోజుల్లో సరకు రాకపోతే చర్య తీసుకుంటామని. బొంబాయిలో ఒక రిద్దరి స్నేహితులకి వ్రాశాడు. లైసెన్సు విషయం. దాని నంబరు, వివరాలూ వ్రాసుకోనందుకు తనపై తాను ఆగ్రహించాడు. ఆరోజున అతని వొంట్లో బాగాలేదు.—గంగాధరాన్ని పూర్తిగా నమ్మాడు. లైసెన్స్ అతను తీసుకున్నాడు. మళ్ళా అదే గొడవా? తన పొరబాటే. తన అజాగ్రత్తకి తగిన శాస్తి జరిగింది.

ఆరోజు శనివారం. సాయంత్రం కంపెనీ ఆవరణలో భజనలు పెట్టాడుట గంగాధరం. పనివాళ్ళు వారి కుటుంబాలు అక్కడికి పోతున్నారు. భజన కీర్తనలు పాడుకుంటున్నారు. పనివాళ్ళు అణిగిమణిగి ఉండేటందుకు ఇదొకటి పెట్టాడు గంగాధరం. ఇంతలో కలకత్తాలో మరో బ్రాంచ్ పెట్టడం, ప్రమోషను పెద్దజీతంయిచ్చి గంగాధరాన్ని దానికి డైరెక్టర్‌గా వెయ్యడం జరిగాయి. ఆరోజు గంగాధరాన్ని అభినందిస్తూ, సభ ఏర్పాటు చేశారు. సాయంత్రం ఆరింటికి సభ. ఐదున్నరకి తన పని ముగించుకున్నాడు రవిశంకరం. ఇంక ఒక్క రోజు గడువుంది. సరుకు సిద్ధం కాకపోతే, వారు చర్య తీసుకుంటారు. ఏం చర్య? సస్పెండ్ చేస్తారా? దర్యాప్తు జరుపుతారా? కోర్టు కెడతారా? ఏం చెయ్యడం?

“ఇంకా ఇక్కడే ఉన్నారా? పార్టీకి వెళ్ళడంలేదా?” అంది మాధవి.

“అవును. వెళ్ళాలి.” అవులింత నిలుపుగున్నాడు రవిశంకరం.

“ఏం దిగులుగా ఉన్నారేం......మీకొక రహస్యం చెప్పనా?”

“ఏమిటది?”

“మనసులో వుంచుగోవాలి. తెలిస్తే కొంపలు మునుగుతాయి”

“నాతో చెప్పదగ్గదైతే చెప్పు.”

“మీకు సంబంధించినదే......” తలుపు దగ్గరగావేసి, రవి దగ్గరకొచ్చి, రహస్యంగా చెప్పింది.

“నా కెటూ తెల్సిందని అడక్కండి.......మీ లైసెన్స్ గంగాధరం అమ్మివేశాట్ట!”

“అ. అ!” ఆశ్చర్యంతో లేచి నిలబడ్డాడు. ఇంతలో రంజిత్ వొచ్చాడు. నమస్కారం పెట్టాడు. మాధవిని, రా వెడదాం అన్నాడు.

“మరి వెడతా” అని, ఇద్దరూ బైటకెళ్ళారు.

రవిశంకరం క్షణంలో నిర్ణయించుకున్నాడు. గంగాధరం చేసినపని అపచారం. ఆపనికి జైలుకి పంపాలి అతన్ని! ఈ విషయం, వారి మేనేజ్‌మెంట్ వారికి తెలిపితే వారే చర్య తీసుకుంటారు. తన నిజాయితీ బుజువవుతుంది. ముందు నరసయ్యకి చెప్పాలి. గంగాధరం క్రిమినల్.

కాని దానికి ఆధారం ఏముంది? కాగితాలా? సాక్షులా? ఏమీలేదు. మాధవిమాట. అది చెప్పడానికి వీల్లేదు. మాధవికి నానుండి విశ్రాంతి కావాలన్నాడు గంగాధరం. మాధవీలత ఒక టల్లుకొందీ అని ఎవరో పాడుతూ అతన్ని ఎగతాళి చేసిన సంగతి గుర్తుకొచ్చింది. కమిటీ సభ్యులకి, ఒకటి రెండు ఆకాశ రామన్న ఉత్తరాలు పంపించారు—“మామిడి కొమ్మ ఎవరు?” అని అందులో ప్రశ్న. మాధవి మాట నమ్మాలా? కాని మాధవి ఈ సారి నిజం చెప్పిందని నమ్ముతున్నాడు రవి. అందుకు కారణం లేదు. ఆ సందర్భంలో ఆమెని నమ్మి నమ్మితీరాలి. ఆమె ధోరణిలో, కంఠంలో ఏదో సత్యం పలికినట్లైంది. ఆమె కెట్లా తెలిసింది? సోమయ్య రహస్యంగా రంజిత్‌తో అనుండాలి. రంజిత్ మాధవితో చెప్పి ఉండాలి.

దీనికొకటేమార్గం. డ్రాయర్‌లోంచి తాను శ్రీనగర్‌లో కొన్న వరలో బాకు తీశాడు. వాల్‌నట్ కర్ర—నగిషీపని—స్టైన్‌లెస్‌స్టీల్ డిజైన్‌తో పొదిగిన వర— ఆరంగుళాలది—అందంగా వొంపు తిరిగింది. అందులో బాకు. క్లిప్‌తీసి కత్తిని పైకిలాగాడు. అది తళతళ మెరుస్తోంది. రెండంగుళాలు సుళువుగా దిగుతుంది—మంచి వొంపు, మొన. అందమైనకళాఖండం—హత్యాకాండకి. లోపల పెట్టి, క్లిప్పునొక్కి పాంట్ జేబులో వేసుగుని, కార్లో గంగాధరం కంపెనీ కెళ్ళాడు. ఏడైంది. అన్నీ దీపాలు. జనం కిట కిట లాడుతున్నారు. కుర్చీలు నిండిపోయ్యాయి. బెంచీలమీద ఎక్కి నిలబడ్డారు. ముందు చాపలమీద పిల్లలు, స్త్రీలు. టీ కప్పులు అందిస్తున్నారు. లవుడ్‌స్పీకర్ ఏర్పాటు చేశారు. వేదికపై షామియానా—పూలదండలు. కమిటీ మెంబర్లు—ఊళ్ళో పెద్దలు. కలెక్టర్. గంగాధరం, భార్య అనసూయ. అతను ఖద్దరుకోటు ధరించాడు. ఖద్దరు పంచె; అనసూయ ఖాదీ సిల్కు చీర వేసుగుంది. ఉపన్యాసాలు సాగుతున్నాయి. అనసూయ మహ ఇల్లాలు. గంగాధరం మహానుభావుడు. ఏకపత్నీవ్రతుడు—వారు ఆదర్శ దంపతులు. గనకనే కంపెనీ వర్ధిల్లుతోంది. కొత్తచోట వారికి మేలు కలగాలి—కలుగుతుంది. శీలం మన జాతి ప్రతిభకి వెన్నెముక. యంత్రంకాదు. ఆత్మ. మరలుకావు మనస్సులు. సీత, అనసూయ, సావిత్రి, శ్రీరాముడు.....

చప్పట్లు. ఎవరో ఏదో బహుమతి అందించారు. వెండిలో చెక్కిన సీతారామ లక్ష్మణుల విగ్రహం—పైన అద్దం. గిల్టు ఫ్రేమ్. గంగాధరం భక్తుడు. భజనలంటూ పెట్టి, దైవభక్తి, పాపభీతి, పరమార్థ చింతన పెంపొందిస్తున్నాడు. కొత్తచోట్ల

కూడా ఇల్లాంటి భజన మందిరం కట్టించాలని మా ఆశయం.

మళ్లా చప్పట్లు. కాశ్మీర్ తివాసి బహుమతి—ఎవరో అంద జేశారు. వారు నడిచేటందుకు అనువైన తివాసి.

"కంపెనీ కోటాలోనిదేటగా" అన్నాడు ఎవరో పక్కన. రవిశంకరం నవ్వుకున్నాడు ఏకపత్నీవ్రతుడా—బొంబాయి రాత్రి "గుహల్లో కాగడా వేసిన యీ గంగాధరం! శీలం అంటే అదొక్క టేనా? రూపాయిది, రెండుకు కొని లాభం పొంది, తనని దగా చేసిన వీడు నిజాయితీ గల వ్యక్తా? లైసెన్స్ దొంగిలించి, తన కంపెనీని మోసంచేసి, తన పతనానికి కారకుడైన వీడు మహాను భావుడా! వీడికి ప్రొమోషన్. అభినందనలు. బహుమానాలు. వెనక నుండి వెళ్లి వేదికపైన కూర్చుని అంతా చప్పట్లు కొడుతున్న సమయంలో పొక్కపోటు—ఆఖరు కథ సమాప్తం. ఈ సమా జంలో న్యాయానికి మరో మార్గంలేదు. మాధవి బెంచీ పక్కన కూర్చుంది. మరో కుర్చీమీద రంజిత్. ముందు బెంచీలమీద ధనం జయం. అతనిపక్కన లక్ష్మీకాంతం. వేదికపై నరసయ్య, సోమి రెడ్డి—ఒక్కపోటు! వేదికవైపు వెడుతున్నాడు రవిశంకరం. పాంట్ జేబులో చెయ్యి పెట్టుగుని కత్తిని అదిమిపడుతూ. సభలో కలకలం. ఉపాన్యాసాలు ముగిసినట్లున్నాయి పెద్దగా చెప్పట్లు. గంగాధరంలేచి సమాధానం చెప్తున్నాడు. కృతజ్ఞత తెలియబరుస్తున్నాడు కంపెనీ సంక్షేమం, తద్వారా దేశసేవ, తప్ప వేరే పరమార్థం లేదన్నాడు. గీతలో ఏదో వాక్యం చదివాడు. ఇహం, పరం అన్నారు గావున, భజన కాలక్షేపం,ఏదో ఉడతా భక్తి...... మళ్లా చప్పట్లు.అనసూయ కళ్లు తడితో మెరుస్తున్నాయి. భజనగీతం పాడదాం అన్నాడు గంగా ధరం. తనే అందుకున్నాడు. అందరూ కలిసి పాడడంమొదలెట్టారు. ఆ సమయంలో పొడిస్తే గంగాధరంకి స్వర్గం తప్పదు. ఇక్కడే స్వర్గం అనుభవిస్తున్నాడు. చంపి మరో స్వర్గానికి—శాశ్వతంగా అను భవించే స్వర్గానికి పంపనా! ఎంత అవివేకం! అనసూయ మహా ఇల్లాలు—తన భార్య లా. వీణ్ని చంపి ఆమెకి వైధవ్యమా? ఐనా గంగాధరం ఎందుకు చావాలి? తనకున్న వాంఛలన్నీ అతనికీ ఉన్నాయి. గుహాలో కాగడా అతనూ వేస్తాడు—ఎటొచ్చీ, రహస్యంగా, ఎవరికీ తెలియకుండా. అదే అతని చాకచక్యం. కార్యదక్షత. సమాజంలో పలుకుబడికి ప్రమోషన్‌కి అదే కారణం. దొరికిపోని దొర. గంగాధరం మనిషి—కాని ఉద్రేకం చూపడు. ఆ ఉద్రేకాన్ని మరమేకులో జొనుపు తాడు. అతనూ సృష్టిస్తాడు—మరమేకుల్ని. తాను చీరమడతల్ని సరిదిద్దితే,అతను మరమేకుల్లో అంచుల్ని తీర్చిదిద్దుతాడు మరమేకుకి ప్లాలజగత్తులో ప్రయోజనంవుంది. చీరమడత చిత్రం నిష్ప్ర యోజనం. మానవుడు గంగాధరం. తోటి మానవుడు. కలిసి చావడానికే తోటి మానవుడి ప్రయోజనం. ముందెందుకు చావాలి?

గబ గబ బైటకెళ్ళాడు రవిశంకరం. డ్రైవర్‌ని ఇంటికెళ్ళ మన్నాడు. తాను, వొక్కడూ నడుచుకుంటూ వెళ్ళాడు.

ఆకాశంలో నక్షత్రాలు మెరుస్తున్నాయి. మేఘాలు పైకి వెళ్ళలేక, భూమి అంచుల్ని పట్టుగుని పాకుతున్నాయి. రోడ్డు మీద దీపాలమధ్య చీకటి, నిద్రనించి లేచిన దానికిమల్లే ఎఱ్ఱి కన్ను మీటుతోంది. మనుషులు నడుస్తున్నారు. అస్తిపంజరాలు— ఉద్రేకంతో, అన్వేషణతో, వాంఛతో, ఆహంలో కదిలే అస్తి పంజరాలు—మెల్లగా నడవడంలో ఏదో ఆనందం పొందుతున్నాడు రవి.

నరసయ్య మేడ దగ్గరకు చేర్చేటప్పటికి తొమ్మిదైంది. గేటు దాటాడు. వరండాలో కొచ్చాడు. పనివాడున్నాడు.

"అయ్యగారింకా రాలేదండి—మీటింగండి" అన్నాడు.

"తెలుసు" అన్నాడు రవి.

"అల్లా కూకోండి—మంచి తీర్థం తెప్పించేదాండి—ఒంటా యనతో సెప్పి"

"వొద్దులే."

"నడిసొచ్చారేంటండి.....?"

"ఆ—ఏమిటి?"

"కారులేదాండి?"

"ఓ. అదా. రిపేర్ కెళ్ళిందిలే"

"ఇంకనుండి రంజిత్‌గారేనంటండి పెద్దయ్య—కంపెనీలో."

"ఓ —అల్లాగా... .."

పదవుతోంది. పనివాడు గేటుతీశాడు. కార్లోంచి దిగాడు నరసయ్య.

"ఎవరది—రవా?".

లోపలి కెళ్ళాడు.

"రంజిత్ మాధవిని చేసుకుంటాడుట. తన కభ్యంతరంలేదన్నాడు గంగాధరం" అన్నాడు నరసయ్య.

"మంచిదే"

"ఇంక ఆ పిల్లని కూడా, ఆ కంపెనీలో జేర్పిస్తే నయం ఏం?"

"మరీ మంచిది"

"సమస్య తీరిపోయింది"

"ఏం ఇట్లా వొచ్చావు."

"మీతో చెప్దామని—అదే. ఆ లైసెన్సు పోయింది. నేనే పారేశాను. రేపు ఆరు వేలు కట్టేస్తాను."

"అట్టచెప్పు. ఏంటబ్బా సరుకురాదు అనుకుంటున్నా. మతిమరుపుగామాను—ఆ బొంబాయిపట్నంపోతే అంతే. నాకూ వోపాలి అట్టాగైందిలె..... డబ్బు కడితే పేచీ ఉండదుగా.....ఏముందిలే—జీతంలో పట్టొచ్చుగా....."

శెలవు తీసుకుని బైలుదేరాడు. నాకార్లో వెళ్ళమన్నాడు నరసయ్య. కార్లో ఇంటి కెళ్ళాడు రవిశంకరం. ఇంత పొద్దుయిందేం అంటూ భార్య కమలమ్మ పలకరించి, లోపలికి తీసికెళ్ళింది మంచి నీళ్ళిచ్చింది.

"ఇదుగో కవరు. ఇందాక వొచ్చింది." అన్నది భార్య. చించి చదివాడు. స్నేహితుడు వ్రాసింది. చిత్ర కళా ప్రదర్శనలో తన చీర మడతలు ప్రతిమని ఉత్తమమైందిగా ఎన్నిక చేశారనీ, అయినా ఏ కారణం తనో బహుమతి ప్రకటించలేదనీ వ్రాశాడు. జేబులో రుమాలుకోసం చెయ్యిపెట్టాడు. రుమాలుతో పాటు, స్టైన్‌లెస్‌స్టీల్ మరమేకు కూడా చేతిలో కొచ్చింది. దాన్ని అర చేతిలో పెట్టుకుని చూశాడు. భోజనం ఏర్పాట్లకి లోపలి కెళ్ళింది భార్య బహుమానం రాకపోయినా, ఉత్తమమైందిగా ఎన్నికైనందుకు ఒక్క క్షణం, ఆనందంతో వూగిపోయింది అతని మనస్సు ఆ శిఖరాల నడుమ, ఆ చెట్లమధ్య, ఆ నీడల్లో, ఆ సరస్సులో దర్శించిన ఆనందం, ఒక్క కన్నీటి బిందువుగా జారి, మరమేకుని తడిపించింది.

BAGSVIG

ELECTRIC OVENS & FURNACES

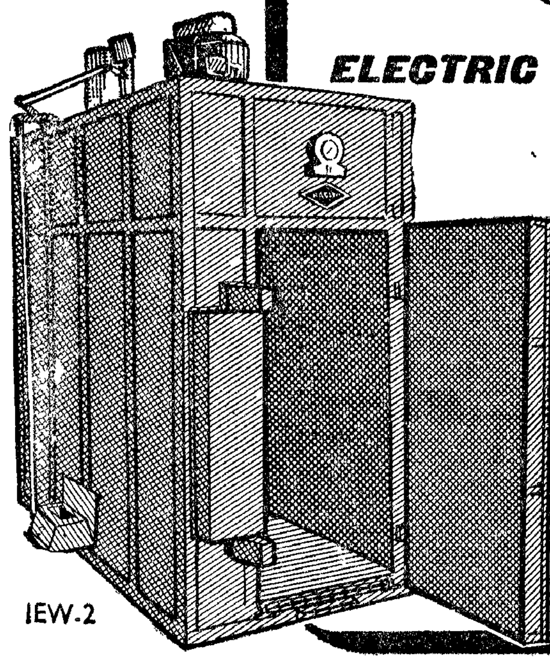

HEAVY DUTY OVENS FOR GENERAL USE AS DRYING, BAKING FOR INDUSTRIAL AND LABORATORY PROCESSES

- STURDY CONSTRUCTION
- CONTROLLED BY THERMOSTAT
- EFFICIENT AIR CIRCULATION
- VERY UNIFORM TEMPERATURE
- POWERFUL HEATER TO HANDLE HEAVY LOADS

MANUFACTURED BY ·
BAGSVIG ELECTRONIC INDUSTRIES
VYTILLA, ERNAKULAM, KERALA STATE
SOLE SELLING AGENTS ·
INDUSTRIAL ENGINEERING WORKS
38 POLICE COURT LANE BOMBAY 1 ● PHONE 261713

IEW-2